

گزارش ویژه: قتل مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه ها در افغانستان

۲۰۲۱-۲۰۱۸

هیئت معاونت ملل متحد در افغانستان

فبروری ۲۰۲۱

”مردم افغانستان به فضای مدنی مرفه که بتوانند آزادانه و بدون هراس فکر کنند، بنویسند و اظهار نظر نمایند، ضرورت داشته و مستحق آن می باشند. صدای مدافعین حقوق بشر و رسانه ها برای هر جامعه‌ی باز و شایسته ضروری می باشد. در شرایطی که گفتگوها، مذاکرات و توافقات سیاسی برای پایان بخشیدن جنگ باید در محراق توجه قرار داشته باشد، نیاز است تا صدای فعالین حقوق بشر و رسانه ها بیشتر از هر وقت دیگر شنیده شود در حالیکه صدای آنان خاموش ساخته می شود.“

-- دیبورا لیونز

نماینده خاص سرمنشی ملل متحد برای افغانستان

پیشگفتار

به عنوان گزارشگر ویژه ملل متحد در مورد وضعیت مدافعین حقوق بشر، گزارشگر ویژه در مورد حقوق دسترسی به گردهمائی و انجمن های صلح آمیز، و گزارشگر ویژه در مورد آزادی اندیشه و بیان، ما از گزارش یوناما در مورد قتل مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه ها در افغانستان که از جنوری ۲۰۱۸ الی جنوری ۲۰۲۱ را احتوا می کند، استقبال می نمائیم.

قتل مدافعین حقوق بشر موضوع نگران کننده در سطح جهان می باشد چنانچه این مسئله در آخرین گزارش ماموریت ما به شورای حقوق بشر تحت عنوان "هشدار آخر: تهدیدات مرگ و قتل مدافعین حقوق بشر" برجسته شد. این گزارش حاوی یافته های کمیشنری عالی حقوق بشر (UNCHR) می باشد که در آن تذکر رفته که از ۲۰۱۵ الی ۲۰۱۹، در مجموع ۱۳۲۳ مدافع حقوق بشر در ۶۴ کشور به قتل رسیده است.^۱

هیچ حمله ی مستقیم بالای جامعه مدنی بیشتر از قتل مدافعین حقوق بشر صورت نگرفته و این خط سرخی است که هیچ کشور عضو یا جناح غیرعضو هیچگاهی نباید از آن عبور نماید. طوریکه این گزارش نشان می دهد، طی سه سال گذشته در افغانستان مدافعین حقوق بشر به گونه ی فزاینده در معرض حملات هدفمند قرار گرفته و کشته شدند که این مسئله را می توان تلاش های هماهنگ برای ایجاد موانع فراراه تقویت حقوق بشر در کشور و تقبیح نقض حقوق بشر تلقی کرد.

افغانستان یکی از خطرناکترین کشورهای جهان برای ژورنالیستان می باشد. قتل ژورنالیستان حمله بالای آزادی رسانه ها است. آزادی رسانه ها و مصئونیت ژورنالیستان ابعاد مهم حق دسترسی به آزادی بیان که نهایت حیاتی است، می باشد. این یک حق انفرادی بوده ولی حق گروهی نیز می باشد زیرا این حق با زمینه سازی دسترسی به اطلاعات و اشتراک در گفتگوهای صلح آمیز به منظور نهادینه ساختن دموکراسی و انکشاف پایدار، جامعه را در کل توانمند می سازد. هنگامی که ژورنالیستان توام با معافیت از مجازات مورد تهدید و هدف قرار می گیرند، این مسئله عاملین را تشویق کرده و فضای ترس و خود سانسوری را در رسانه ها ایجاد می کند. در سطح گسترده تر، این مسئله مانع گفتگوهای دموکراتیک و حضور وسیع در امور عامه می شود. مجمع عمومی، شورای امنیت و شورای حقوق بشر ملل متحد مکرراً روی نیاز به حصول اطمینان از مصئونیت ژورنالیستان تاکید نموده، چنین قتل ها را نکوهش کرده و از دول خواسته تا این جرایم را مورد تحقیق و پیگرد قرار دهند.

ما فرصت داریم و یک بار دیگر روی اهمیت فضای جامعه مدنی برای یک جامعه ی مرفه تاکید می ورزیم. در آخرین گزارش به شورای حقوق بشر، ما ملاحظه نمودیم که جنگ و منازعه، روند های انتقالی ناکام و بنیاد گرایی روز افزون تاثیرات منفی روی حقوق دسترسی به آزادی اجتماع و انجمن و همچنان فضای مدنی در کل داشته است. قتل ژورنالیستان و مدافعین حقوق بشر تاثیرات بسیار نگران کننده روی فضای مدنی و خواست افراد و نهاد ها مبنی بر [تدویر] آزادانه

^۱ گزارش ماری لولر، گزارشگر ویژه در مورد وضعیت مدافعین حقوق بشر، تحت عنوان هشدار آخر: تهدیدات مرگ و قتل مدافعین حقوق بشر، پاراگراف ۴ - ۵ سند شماره A/HRC/46/35 مورخ ۲۴ دسمبر ۲۰۲۰ ملل متحد.

اجتماعات و ابراز نظر و نارضایتی شان دارد.

ما از فرهنگ معافیت از مجازات که در اینگونه قضایای دراماتیک رو به افزایش است، مشخصاً نگران می باشیم. از مجموع ۱۰ رویداد، در ۹ مورد معافیت از مجازات در برابر خشونت ها و سوء استفاده ها وجود دارد. هرچند عوامل مختلف به شمول ارعاب، ترس و نفوذ ناموجه روی سیستم عدلی و قضائی باعث عدم تطبیق عدالت در برابر این گونه جرایم شده می تواند، معافیت از مجازات زنجیره‌ی فاسد و بدسگال خشونت را گسترش می بخشد. ما متعهد هستیم که از طریق تقویت همکاری های بین المللی و میکانیزم های محافظتی داخلی منجمله در حیطه‌ی پلان عملی ملل متحد در مورد مسئولیت ژورنالیستان و موضوع فرهنگ معافیت از مجازات (پلان عملی ملل متحد) که در آن سهم فعال داریم، از تلاش های ملی و بین المللی در راستای رسیدگی به این گونه تخلفات حمایت نمائیم.^۲

در شرایطی که نیاز به فعالیت مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و نهاد های جامعه مدنی بیشتر از هر وقت دیگر احساس می شود و در عین زمان برای ایفای این وظیفه خطیر مورد هدف قرار می گیرند، یافته های یوناما که در این گزارش برجسته شده است، مشخصاً هشدار دهنده می باشد. در جریان راینی اخیر با نهاد های حقوق بشر در افغانستان، آنها یکبار دیگر اذعان داشتند که چگونه قتل مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و سایر فعالین جامعه مدنی باعث ایجاد فضای ترس و وحشت شده و این فضا مانع تلاش های آنها برای ترویج و محافظت حقوق بشری و مبارزه با نقض چنین حقوق می شود. به عبارت دیگر، این گونه حملات تلاش های خستگی ناپذیر آنها در راستای جوامع صلح آمیز، عادلانه، مساوی و فراگیر را تحت پرسش قرار می دهد.

این گزارش روی افزایش در تعداد قتل های ثبت شده‌ی مدافعین حقوق بشر و فعالین رسانه ها در افغانستان روشنی می افکند. حتی این بیشتر نگران کننده است که در این گزارش توضیح شده که به نظر می رسد این قتل ها از قبل طراحی شده و هدفمند می باشند. قتل مدافعین حقوق بشر و ژورنالیستان در افغانستان دیگر از اثر حملات ایکه گروهی از افراد ملکی را متاثر می سازد به وقوع نمی پیوندد بلکه مدافعین حقوق بشر و ژورنالیستان به دلیل فعالیت های حقوق بشری، حضور و اشتراک در جامعه مدنی و در نتیجه‌ی حملات عمدی مورد حمله قرار می گیرند. برخلاف گذشته، هیچ جناحی مسئولیت این قتل ها را به عهده نمی گیرد و آن را نمی پذیرد و این مسئله باعث تشدید فضای ترس شده و رویکرد بی پیشینه را طوریکه در این گزارش با جزئیات به آن پرداخته شده، به میان می آورد.

طوری که در گزارش آمده است، عدم پاسخگوئی برای این گونه قتل ها فضای را ایجاد کرده که مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه ها مجبور به خود سانسوری شده و در برخی موارد، کشور را به دلیل تهدید خشونت و موجودیت ناامنی ترک می کنند. این غیر قابل قبول است.

ژورنالیستان و مدافعین حقوق بشر هیچگاهی نباید به دلیل ترویج و دفاع از حقوق بشری مورد هدف قرار گرفته یا کشته شوند، و مرتکبین این گونه اعمال باید مورد پیگرد قرار گیرند.

هر قشری از جامعه از فعالیت های مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه ها

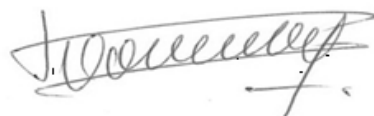
^۲ مراجعه شود به: <https://www.ohchr.org/EN/Issues/SafetyOfJournalists/Pages/SafetyOfJournalists.aspx>

بهره مند می شوند. اکنون زمان آن فرا رسیده که مشارکت مشروع و با ارزش آنها در جامعه‌ی افغانی و همچنان تلاش های شان برای تامین صلح و انکشاف پایدار در کشور مورد استقبال قرار گیرد.

Mary Lawlor

ماری لولر

گزارشگر ویژه ملل متحد در مورد وضعیت مدافعین حقوق بشر

کلمنت نیالیتسوسی فولی

گزارشگر ویژه ملل متحد در مورد حق آزادی انجمن و اجتماع صلح آمیز

ایرین خان

گزارشگر ویژه ملل متحد در مورد ترویج و محافظت حق آزادی، آزادی اندیشه و بیان

فهرست مطالب

خلاصه‌ی گزارش	7
آغاز گفتگوهای صلح افغانستان	10
تأثیرات مخرب روی جامعه‌ی مدنی	10
پیشنهادهای	10
دولت افغانستان:	12
جناح‌های غیردولتی:	12
طالبان:	12
جامعه‌ی جهانی	13
معرفی	14
ماموریت و میتودولوژی	16
قتل مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه‌ها در سال ۲۰۱۸ - ۲۰۱۹	18
۲۰۱۸: نظر اجمالی	18
۲۰۱۹: نظر اجمالی	20
قتل مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه‌ها در سال ۲۰۲۰	22
۲۰۲۰: نظر اجمالی	22
قتل مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه‌ها از ۱۲ سپتامبر ۲۰۲۰ بدینسو	25
ضمیمه ۱: معیارهای بین‌المللی حقوق بشر	27
ضمیمه ۲: چهارچوب ملی	31
ضمیمه ۳: اصطلاحات	33

خلاصه‌ی گزارش

زیادی از حملات عمدی، از قبل طراحی شده و قصدی علیه مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه ها در افغانستان ثبت شد که هدف واضح آن خاموش ساختن [صدای] بعضی افراد از طریق به قتل رساندن آنها و همچنان ارسال پیام ارباب آور به سایرین می باشد.

این گزارش یوناما، آمار و رویکرد های مربوط به قتل مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه ها را که از ۱ جنوری ۲۰۱۸ الی ۳۱ جنوری ۲۰۲۱ به وقوع پیوسته است، مورد تحلیل قرار می دهد. یافته های این گزارش نشان می دهد که در سال ۲۰۱۸، استفاده از مواد منفجره توسط شاخه خراسان داعش که به منظور افزایش تلفات صورت گرفت، بزرگترین عامل تلفات میان مدافعین حقوق بشر و ژورنالیستان بود هرچند این حملات مستقیماً به منظور هدف قرار دادن مدافعین حقوق بشر و ژورنالیستان روی دست گرفته نشده بود. در آن زمان، آسیب های اتفاقی حین تهیهی گزارش در مورد افراد مورد هدف یا کار با آنها بزرگترین خطر احتمالی محسوب می شد. در سال ۲۰۱۹، میزان تلفات کاهش یافت ولی با آنهم قتل به گونه‌ی فزاینده به یک تاکتیک معمول مبدل شد. در سال ۲۰۲۰، این رویکرد ادامه یافت و این آمار در ماه های اخیر سال پس از آغاز مذاکرات صلح به بلندترین سطح خود رسید. تغییر چشمگیر در [میزان] آسیب به مدافعین حقوق بشر و ژورنالیستان که به گونه‌ی غیرمستقیم و در قالب تلفات ملکی مورد هدف قرار می گرفتند (در سال ۲۰۱۸) و آماج قرار گرفتن عمدی، از قبل طراحی شده و قصدی (به ویژه در ربع اخیر ۲۰۲۰) مایه‌ی نگرانی جدی می باشد.

قتل مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه ها، قضات، سارنوالان، علمای دینی، کارکنان صبحی، تحلیل گران سیاسی، کارمندان ملکی و سایر افراد ملکی در اواخر سال ۲۰۲۰ افزایش یافت. در ماه های پس از آغاز مذاکرات صلح افغانستان به تاریخ ۱۲ سپتمبر ۲۰۲۰، به تعداد ۱۱ مدافع حقوق بشر و ژورنالیست کشته شدند. این مسئله تاثیر تکان دهنده‌ای روی جامعه مدنی داشت و باعث شد تا تعداد زیادی از مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه ها برای ترک افغانستان تلاش نمایند. این تاثیرات برای جامعه و مردم افغانستان زیانبار می باشد - قتل و مجروحیت باعث کاهش تعداد مدافعین حقوق بشر و ژورنالیستان شده و تهدید خشونت و ناامنی، منجر به خودسانسوری بعضی و فرار دیگران از کشور شده است. این در حالی به وقوع پیوسته است که نیاز مبرم به افرادی محسوس می شود که فعال بوده، [در امور] سهم می گیرند، و [اجرات] را به چالش می کشند؛ این [حالت] پیام مشخصی را در سراسر کشور طنین می اندازد که باعث از بین رفتن اعتماد و امید مردم به تلاش ها برای تامین صلح می شود.

به دلیل ماهیت کار مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه ها، آنها برای سال های متعددی در معرض خطرات متعدد در افغانستان قرار داشته اند. کار برای ارائه معلومات به موقع به مردم افغانستان، برملا ساختن یک سری مسائل (به شمول نقش قانون بشردوستانه بین المللی و قانون حقوق بشر)، آنها اکثراً در معرض تهدیدات، ارباب، آزار و اذیت، تعقیب و توقیف خودسرانه قرار می گیرند. طی ماه های گذشته، تعداد

۲ زن
۳۱ مرد
۳۳ کشته
خبرنگاران و کارمندان رسانه ها
رسانه ها

از ۱ جنوری ۲۰۱۸ الی ۳۱ جنوری ۲۰۲۱

۲ زن
۳۰ مرد
۳۲ کشته
مدافعین حقوق بشر

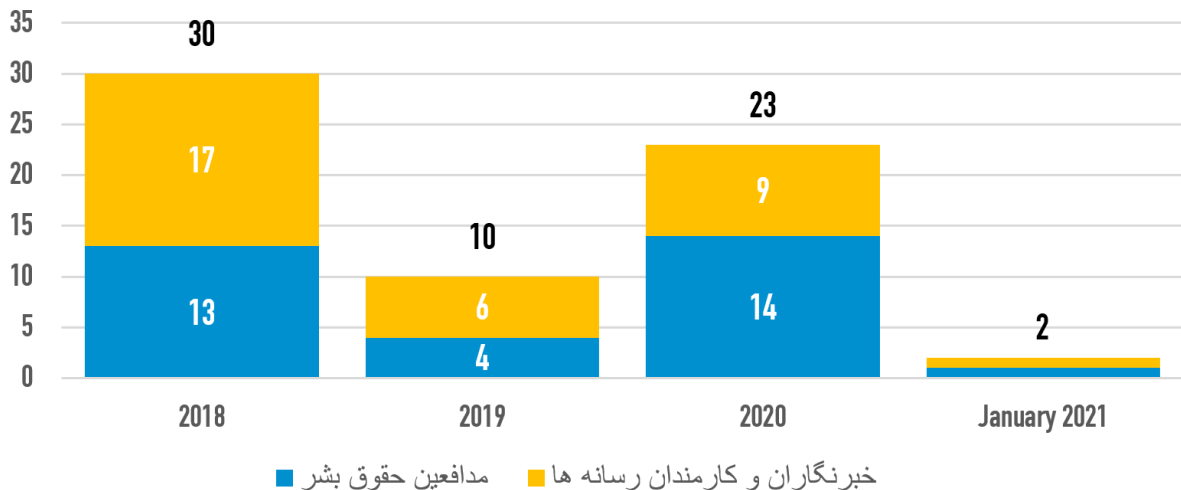
یوناما تغییر نگران کننده ای از حملات غیر عمدی بر خبر نگاران و مدافعین حقوق بشر را که در حملات بزرگ بر مردم ملکی در سال ۲۰۱۸ متاثر شده اند بر رویکرد قتل های هدفمند عمدی بعد از آغاز مذاکرات صلح افغانستان ثبت نموده است.

حقوق بشر که در معرض خطر قرار داشتند، دریافت نمود که ۱۰ درخواست از سوی زنان صورت گرفته بود. این آمار بیانگر افزایش قابل ملاحظه در مقایسه با هفت درخواستی است که از سپتمبر الی دسمبر ۲۰۲۰ دریافت شده بود. وضعیت زنان مدافع حقوق بشر و ژورنالیست کماکان مایه نگرانی جدی می باشد.

همچنان، برخلاف سال های قبل، هیچ جناحی تقریباً در تمامی حملات سال ۲۰۲۰ که مدافعین حقوق بشر و ژورنالیستان به گونه ی عمدی مورد هدف قرار گرفتند، مسئولیت آن را به عهده نگرفته و آن را نپذیرفت.^۳ برخلاف امیدها به گفتگوهای صلح، سال ۲۰۲۰ برای مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه ها همراه با نگرانی های امنیتی روز افزون که ظرفیت و توانائی جامعه مدنی و رسانه را بیشتر به چالش کشید، به پایان رسید.

تعداد زیادی از مدافعین حقوق بشر و ژورنالیستان افغانستان را ترک کردند سایرین نیز در تلاش این کار هستند. در جنوری ۲۰۲۱، کمیته ی مدافعین حقوق بشر افغانستان ۳۱ درخواست حمایت را از سوی مدافعین

مقایسه سالانه به اساس قربانیان
۱ جنوری ۲۰۱۸ الی ۳۱ جنوری ۲۰۲۱

سال ۲۰۱۸ یک سال مملو از خطر ژورنالیستان و کارمندان رسانه ها در افغانستان بود
۲۰۱۸ برای مدافعین حقوق بشر، چنانچه ۱۳ مدافع حقوق بشر و ۱۷ ژورنالیست و کارمند

^۳ یوناما ملاحظه نمود که جناح های مختلف به شمول طالبان به گونه ی دوامدار مسئولیت چنین حملات را به ویژه در چند رویداد اخیر را به عهده نگرفتند. دولت افغانستان گزارش داد که افرادی که در پیوند به بعضی از اینگونه حملات توقیف شدند، با عناصر مخالف دولت به شمول طالبان ارتباط دارند. به تاریخ ۳۱ جنوری ۲۰۲۱، به تعداد ۱۵ مأموریت دیپلماتیک در کابل ادامه ی ترور، اختطاف و تخریب زیربنای های کلیدی را تقبیح کرده و تاکید نمودند که طالبان مسئول اکثر این خشونت های هدفمند می باشد (اعلامیه ی که در وبسایت ذیل قابل دسترسی می باشد و آخرین بار به تاریخ ۱۴ فبروری ۲۰۲۱ به آن مراجعه شده بود):

<https://af.usembassy.gov/statement-on-continuation-of-assassinations-kidnappings-and-destruction-of-vital-infrastructure/>)

به تاریخ ۱ فبروری، طالبان مسئولیت [همچو حملات] را رد کرد (اعلامیه قابل دسترسی در: <https://alemarahenglish.net/?p=42271>، آخرین بار به تاریخ ۱۴ فبروری ۲۰۲۱ به آن مراجعه شده بود).

قتل عمدی هدمندان رهبران پیشتاز جامعه مدنی و خبرنگاران پر آوازه در سراسر افغانستان، فضای بی پیشینه ترس را به بار آورده است.

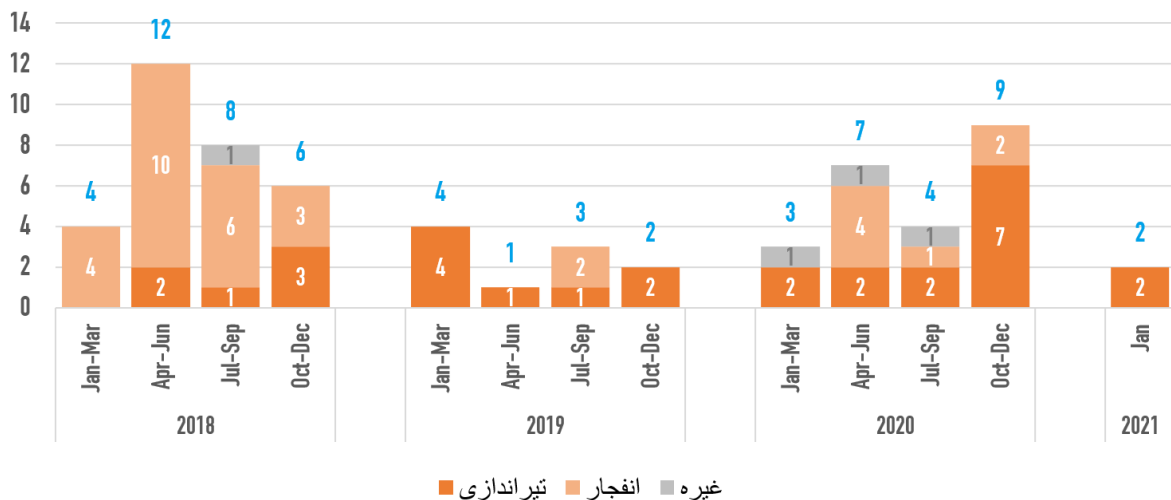
رسانه ها [در این سال] به قتل رسیدند که (مشخصاً، ۹ ژورنالیست در نتیجه ی یک حمله به تاریخ ۳۰ اپریل کشته شدند). از مجموع ۱۳ مدافع حقوق بشر که در سال ۲۰۱۸ به قتل رسید، ۱۱ تن در اثر حملات شاخه خراسان داعش با استفاده از مواد منفجره (مواد منفجره نوع کنترل از راه دور یا مواد انفجاری جاسازی شده در بدن انسان) در برابر دفاتر شان یا در محلات عمومی مزدحم کشته شدند. دو تن از مدافعین حقوق بشر عمداً توسط طالبان به ضرب گلوله کشته شدند. مشخصاً، ولایت ننگرهار بیشتر از همه متاثر شد. از مجموع ۱۷ ژورنالیست و کارمندان رسانه ها که در سال ۲۰۱۸ کشته شد، ۱۲ تن (به شمول یک زن) در حملاتی در کابل کشته شد که مسئولیت آن را شاخه خراسان داعش به عهده گرفت یا مسئولیت آن به این گروه ها نسبت داده شد و در آن از مواد منفجره تعبیه شده (مواد انفجاری نوع کنترل از راه دور یا جاسازی شده از در بدن انسان) استفاده شد. سه تن در حملاتی در ولایاتی مختلف به قتل رسیدند که مسئولیت آن را هیچ جناحی به عهده نگرفت. یک تن در جریان درگیری توسط طالبان در غزنی، یک تن در نتیجه ی حمله طالبان بالای قوماندان امنیه ولایت کندهار، کشته شدند.

۲۰۱۹ در سال ۲۰۱۹، چهار تن از مدافعین حقوق بشر به ضرب گلوله کشته شدند. در یک رویداد، طالبان سرپرست کمیسیون مستقل حقوق بشر در ولایت غور را حلق آویز کردند. در یک رویداد دیگر، یک مدافع حقوق بشر توسط افراد مسلح در شهر غزنی به ضرب گلوله کشته شد. در آخرین رویداد، افراد مسلح ناشناس یک داکتر و مدد رسان بشردوستانه جاپانی به اسم تیتسو ناکامورا و راننده آن نهاد را به ضرب گلوله از بین برد. در طی همان سال، شش ژورنالیست و کارمند رسانه ها در حملات هدمند به قتل رسیدند. اعضای طالبان یک ژورنالیست را در ولایت فراه اختطاف و به قتل رسانید. شاخه خراسان داعش یک ژورنالیست را در شهر خوست به ضرب گلوله به قتل رساند. چهار ژورنالیست در رویدادهای که هیچ جناحی مسئولیت آن را به عهده نگرفت، در تالقان، کابل و کندهار کشته شدند.

۲۰۲۰ سال ۲۰۲۰ شاهد افزایش چشمگیر در میزان کشتار مدافعین حقوق بشر بود. قبل از آغاز مذاکرات صلح افغانستان، از ۱ جنوری الی ۱۱ سپتمبر ۲۰۲۰، ده مدافع حقوق بشر در ولایات مختلف افغانستان کشته شدند. تقریباً در تمام موارد هیچ جناحی مسئولیت این قتل ها را به عهده نگرفت. از ۱۰ مدافع حقوق بشر کشته شده، سه تن آنها (به شمول یک خانم: فاطمه خلیل همراه با راننده کمیسیون مستقل حقوق بشر به نام احمد جاوید فولاد کشته شدند) در

قتل مدافعین حقوق بشر، خبرنگاران و کارمندان رسانه ها به اساس نوعیت رویداد

از ۱ جنوری ۲۰۱۸ الی ۳۱ جنوری ۲۰۲۱

فشار آوردن بر فضای حیاتی مدافعین حقوق بشر، رسانه و جامعه مدنی از طریق تهدید و خشونت نه تنها غیر قانونی و نا عادلانه بوده بلکه پیشرفت های بدست آمده در سال های اخیر را تهدید می نماید.

مسئولیت یک حمله از سوی هیچ جناحی ادعا نشد. یک ژورنالیست به ضرب گلوله ی منحرف شده که از سوی پولیس در جریان برخورد با مظاهرة کنندگان در غور شلیک شده بود، به قتل رسید.

حملاتی به قتل رسیدند که در آن از مواد منفجره جاسازی شده در وسایط نقلیه استفاده شده بود. پنج مدافع حقوق بشر توسط افراد مسلح به ضرب گلوله کشته شدند. دو تن اختطاف شده و بعداً اجساد شان یافت شد. از مجموع ده مدافع حقوق بشر کشته شده، سه تن آنها قبلاً از سوی طالبان تهدید شده بودند. چهار ژورنالیست و کارمند رسانه ها از ۱ جنوری الی ۱۱ سپتمبر ۲۰۲۰ کشته شدند. شاخه خراسان داعش حمله بالای موثر عمده کارمندان شبکه تلویزیونی خورشید را که در آن از مواد منفجره جاسازی شده در کنار جاده استفاده شده بود، به عهده گرفتند.

آغاز گفتگوهای صلح افغانستان

پیشینه در میان افراد ملکی در کشور ایجاد کرده است. از ۱۲ سپتمبر ۲۰۲۰ الی ۳۱ جنوری ۲۰۲۱، این گزارش برجسته ساخت که پنج مدافع حقوق بشر عمداً مورد هدف قرار گرفته و کشته شدند. در هر پنج مورد، قتل (به شمول یک زن) با استفاده از سلاح سبک استفاده صورت گرفته بود. هیچ جناحی مسئولیت هیچ یک از حملات را به عهده نگرفت. از ۱۲ سپتمبر ۲۰۲۰ الی ۳۱ جنوری ۲۰۲۱، یوناما شش مورد قتل ژورنالیستان و کارمندان رسانه ها را ثبت کرد. از آن جمله، چهار مورد (به شمول یک زن) به ضرب گلوله کشته شدند؛ دو تن آنها در حملات مواد منفجره جاسازی شده در وسایط، کشته شدند. مسئولیت تنها یکی از این رویدادها ادعا شده را شاخه خراسان داعش قتل ژورنالیست ملالی میوند و راننده ی وی در جلال آباد را به عهده گرفت. در سایر رویدادها، هیچ جناحی مسئولیت آن را به عهده نگرفت.

آغاز گفتگوهای صلح افغانستان نتوانست باعث کاهش میزان خشونت ها که از دیر زمان همه در انتظار آن بودند، شود و توقعات خوش بینانه ی تعداد زیاد از شهروندان افغانستان را از بین برد. برعلاوه، پس از ۱۲ سپتمبر ۲۰۲۰، ناامنی ها برای مدافعین حقوق بشر و ژورنالیستان افزایش یافت. روی این ملحوظ، این گونه قتل ها که پس از آغاز گفتگوهای صلح افغانستان در دوحه به وقوع پیوست، قابل تامل می باشد. در گام نخست، این آمار افزایش آنی را در تعداد کشته شدگان در مقایسه با هر زمانی طی سه سال گذشته نشان می دهد که مدافعین حقوق بشر و ژورنالیستان را متاثر ساخته است. در گام دوم، عمداً هدف قرار دادن رهبران برجسته و صریح جامعه مدنی و ژورنالیستان سرشناس در مدت زمان محدود در مناطق مختلف افغانستان (به شمول داخل ساحه ی سبز کابل) منجمله به دلیل عدم ادعای مسئولیت توسط عاملین، فضای ترس را به گونه ی بی

تأثیرات مخرب روی جامعه ی مدنی

مدنی از طریق ارباب و خشونت نه تنها غیرقانونی و غیرموجه است بلکه دستاورد های سال های گذشته را نیز تهدید می کند.

طرف های دولتی و غیردولتی به نحوی از انحا در قبال فضای شکنند مدنی در افغانستان مسئولیت دارند. یوناما خاطر نشان می سازد که تمامی طرف ها نقش کلیدی در جلوگیری قتل ها و ارباب، ترویج پاسخگوئی و جلوگیری از فرهنگ معافیت از مجازات دارند.

آخرین موج قتل ها در حالی باعث گسترش ترس در میان مردم ملکی در کشور شد که رسیدن به توافق سیاسی که بتواند روی جنگ های چندین ساله نقطه پایان بگذارد، در محراق توجه قرار داشت. جامعه مدنی نقش کلیدی در ترویج و محافظت حقوق بشری دارد و به این نقش در جریان و بعد از هر نوع توافق صلح ادامه خواهد داد. سرکوب کردن فضای حیاتی مدنی برای مدافعین حقوق بشر، رسانه ها و جامعه

تحقیقات در مورد قتل ها باید به گونه ی مستقل، بیطرف، سریع، فراگیر، موثر، معتبر و شفاف باشد. "لست های مورد هدف" اوضاع را وخیم تر ساخته که باعث شکنندگی بیشتر فضای مدنی می گردد. در این برهه ی چالش زا، مردم افغانستان شاید بیشتر از هر وقت دیگر سزاوار و نیازمند فضای مدنی شگوفاً هستند.

استفاده از ادبیات رکیک در برابر نقش جامعه مدنی و های اجراء مقتضی و محاکمه عادلانه باشد.

پیشنهادهای

یوناما پیشنهاداتی را به منظور حمایت از تلاش‌ها برای محافظت مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه‌ها، جلوگیری از نقض حقوق بشری علیه آنها، و رعایت مکلفیت‌های مندرج قانون بشردوستانه بین‌المللی و قانون حقوق بشری بین‌المللی ارائه می‌کند:

دولت افغانستان:

- میکانیزم محافظتی ملی موثر و کارا مبتنی بر کمیسیون مشترک محافظت مدافعین حقوق بشر تحت رهبری معاون دوم رئیس‌جمهور افغانستان را فعال سازد؛
- چارچوب مناسب بازدارنده به شمول تدابیر ویژه محافظتی و امنیتی را برای مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه‌ها مشروط بر موجودیت تهدیدات یا سایر انواع ارباب ایجاد کند؛
- اطمینان حاصل نماید که مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه‌ها از حقوق قانونی شان مانند حق زندگی، حق آزادی اجتماع، آزادی بیان و دسترسی به اطلاعات و همچنان سایر آزادی‌های اساسی بدون ترس از انتقام یا حمله مستفید می‌شوند؛
- با فرهنگ معافیت از مجازات منجمله از طریق راه اندازی تحقیقات مستقل، بیطرفانه، سریع، جامع، موثر، معتبر و شفاف در مورد رویداد های قتل مبارزه نماید؛
- پاسخگوئی واقعی به شمول از طریق تعقیف عدلی مظنونین حملات هدفمند در مطابقت کامل با اجراءات مقتضی و معیارهای محاکمه عادلانه را ترویج بخشد؛
- فضای مدنی را منجمله از طریق جلوگیری از تصویب قوانین که آزادی اجتماع و آزادی بیان را محدود می‌سازد و همچنان جلوگیری از افشای [اطلاعات] عامه که فضای مدنی را به

گونه‌ای غیر ضروری به چالش کشیده یا مورد هدف قرار می‌دهد، محافظت و ترویج بخشد.

جناح‌های غیر دولتی:

- هر نوع قتل مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه‌ها را در مطابقت با قانون حقوق بشر بین‌المللی و قانون بشردوستانه جهانی متوقف سازند.

طالبان:

- رویداد های قتل مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارکنان رسانه‌ها را در سطح رهبری تقبیح نمایند؛
- قضایای که اعضای گروه طالبان متهم به ارتکاب آن هستند، تحقیق نموده و اعضای طالبان که فرمان قتل‌های هدفمند مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه‌ها را صادر کرده یا [چنین اوامر] را تطبیق می‌نمایند، پاسخگو قرار دهند؛
- پالیسی‌های که مانع قتل‌های هدفمند مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه‌ها می‌شود، را تدوین، تعمیم و تطبیق نمایند؛
- پالیسی‌های موجود که باعث محدود ساختن فضای مدنی به شمول محدودیت آزادی اجتماعات، فعالیت فعالان جامعه مدنی و فعالان بشردوستانه، آزادی بیان می‌شود، را رد کند (و از تدوین پالیسی‌های جدید جلوگیری نمایند).

جامعه‌ی جهانی

- به تقبیح قتل مدافعین حقوق بشر و کارمندان مسلکی رسانه ها ادامه دهد، و بر اهمیت نقش مدافعین حقوق بشر و رسانه های مستقل برای یک افغانستان واحد، مستقل، صلح آمیز و دموکراتیک در چوکات اعلامیه‌ی که به تاریخ ۲۴ نومبر ۲۰۲۰ در کنفرانس ژنیو در مورد افغانستان تصویب شد، تاکید ورزند؛
- به همکاری با مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه ها که در معرض خطر قرار دارند، ادامه دهند و حمایت از برنامه های که زمینه‌ی تامین امنیت، مسافرت، [مساعدت] مالی، ارتقای ظرفیت و سایر همکاری ها را برای آنها فراهم می سازد، را افزایش بخشند.

معرفی

معرض دید قرار دارند.⁴

در سال ۲۰۲۰، افغان ها شاهد امضای توافقنامه میان ایالات متحده امریکا و طالبان بوده به تاریخ ۱۲ سپتمبر گواه افتتاح مذاکرات صلح در دوحه میان هیئت های مذاکره کننده از سوی طالبان و جمهوری اسلامی افغانستان بودند. با ادامه ی درگیری ها، افغان ها افزایش بی پیمانه را در قتل های عمدی مدافعین حقوق بشر و ژورنالیستان نیز شاهد بودند. به تاریخ ۱۴ اگست ۲۰۲۰، چهار گزارشگر ویژه ملل متحد از دولت افغانستان خواست تا اقدام ابتدائی قاطع در جهت جلوگیری از قتل مدافعین حقوق بشر روی دست گرفته و با فرهنگ معافیت از مجازات مبارزه کند زیرا اینگونه حملات در سال ۲۰۲۰ افزایش یافت.⁵ کمیشنر عالی حقوق بشر ملل متحد در جریان سخنرانی در کنفرانس افغانستان که به تاریخ ۲۳ نومبر ۲۰۲۰ در ژنیو تدویر شد، خواهان محافظت مدافعین حقوق بشر شده و تاکید نمود که فعالین جامعه مدنی، مدافعین حقوق بشر، کارمندان کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، ژورنالیستان و کارمندان رسانه ها به گونه ی فزاینده مورد هدف قرار گرفته و با تهدیدات، ارباب و آزار و اذیت مواجه می باشند.⁶

این گزارش ویژه توسط یوناما روی کشتار مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه ها تمرکز می کند. افزایش قابل ملاحظه در میزان تلفات ملکی ناشی از حملات عمدی برای هدف قرار دادن قضات، سارنوالان، علمای مذهبی، کارمندان صحی، تحلیلگران سیاسی، کارمندان ملکی و سایر افراد ملکی مشخصاً مایه ی نگرانی می باشد.⁷ بعضی اوقات قربانیان مورد تهدید قرار گرفتند تا فعالیت های مسلکی خود را متوقف نمایند؛ در سایر موارد، هیچ

بی ثباتی روز افزون و ناامنی ها برای سال های متمادی تأثیرات منفی روی توانایی های مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه ها در امر اجرای وظایف شان در افغانستان داشته است. کار در راستای ترویج حقوق بشر و ارائه ی معلومات به موقع برای مردم افغانستان، مدافعین حقوق بشر و ژورنالیستان را در معرض تهدیدات، ارباب، آزار و اذیت، تعقیب، توقیف خودسرانه و قتل های عمدی و هدفمند قرار داده است.

یافته های این گزارش برجسته ساخت که حملات توسط شاخه خراسان داعش با استفاده از مواد منفجره تعبیه شده به منظور افزایش میزان تلفات، بزرگترین عامل تلفات مدافعین حقوق بشر و ژورنالیستان در سال ۲۰۱۸ بوده است. باوجود آن، این گونه حملات در سال ۲۰۱۸ مستقیماً مدافعین حقوق بشر و ژورنالیستان را مورد هدف قرار نداد. در آن زمان، بزرگترین خطر احتمالی همانا آسیب های اتفاقی حین گزارش در مورد افراد مورد هدف یا کار با آنها بود. در سال ۲۰۱۹، تعداد تلفات کاهش یافت؛ به رغم آن، قتل های هدفمند به گونه ی فزاینده یی به یک تاکتیک معمول مبدل شد. وضعیت زنان مدافع حقوق بشر و ژورنالیستان زن مشخصاً مایه ی نگرانی می باشد: در سال ۲۰۱۹، گزارشگر ویژه ملل متحد تاکید کرد که "در افغانستان، زنان مدافع حقوق بشر به دلیل حملات طالبان از ولایات مختلف بیجا شده اند که این مسئله میزان فعالیت شان را تحت تأثیر قرار داده است" و اینکه "زنان ژورنالیست و حقوقدان با میزان بلند خطرات احتمالی مواجه هستند، و اکثراً به دلیل موضوعات مربوط به افشاء سازی و به چالش کشیدن آنانی که در قدرت هستند، در

⁴ گزارش گزارشگر ویژه در مورد وضعیت مدافعین حقوق بشر، وضعیت زنان مدافع حقوق بشر، A/HRC/40/60، ۱۰ جنوری ۲۰۱۹، صفحه ۱۳.

⁵ این اعلامیه در لینک ذیل (که به تاریخ ۱۴ اگست ۲۰۲۰ به آن مراجعه شده بود) قابل دسترس می باشد:

<https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=26166&LangID=E>

⁶ اعلامیه ی مکمل را می توان از طریق لینک ذیل (که آخرین بار به تاریخ ۱۴ فبروری ۲۰۲۱ به آن مراجعه شده بود) به دست آورد:

<https://www.facebook.com/watch/?v=384538019532277>

⁷ ادم نویستر، "هیچ محل مصئون وجود ندارد:" در کابل، ترس همه جا را فرا گرفته، نیویارک تایمز، ۱۷ جنوری ۲۰۲۱؛ فهیم عابد، توماس گیبونز نیف، کشتار هدفمند باعث وحشت مردم افغانستان می شود. و هیچ جناحی مسئولیت آن را به عهده نمی گیرد، نیویارک تایمز، ۲ جنوری ۲۰۲۱.

توافقات صلح ادامه خواهند داد. سرکوب کردن فضای حیاتی مدنی برای مدافعین حقوق بشر، رسانه ها و جامعه مدنی از طریق کشتار عمدی، ارباب و خشونت غیرقانونی و غیرموجه می باشد. هنگامی که چهره های سیاسی از ادبیات رکیک برای نقش جامعه مدنی و رسانه ها استفاده می کنند، اطلاع دهندگان را تهدید یا علیه شان اقدام می نمایند، آنها در وخامت اوضاع که باعث شکنندگی بیشتر فضای مدنی می گردد، سهم می گیرند.

در مقابل، مردم افغانستان در این برهه‌ی چالش زا، شاید بیشتر از هر وقت دیگر سزاوار و نیازمند فضای مدنی شگوفاهستند. یوناما تاکید می ورزد که تمام فعالین نقش کلیدی در محافظت حق زندگی، جلوگیری از کشتار و ارباب عمدی، ترویج پاسخگوئی، و مبارزه با معافیت از مجازات دارند. تحقیقات کشتارهای عمدی باید به گونه‌ی مستقل، بیطرف، سریع، جامع، موثر، معتبر و شفاف روی دست گرفته شود. تعقیب عدلی مظنونین باید جداً در مطابقت با اجراء مقتضی و معیارهای محاکمه عادلانه صورت گیرد.

هشدار داده نمی شود. کشتار عمدی افراد ملکی در مغایرت با قانون بشردوستانه بین المللی قرار داشته و ممکن جرایم جنگی محسوب شوند.

افزایش در کشتارهای عمدی پس از آغاز مذاکرات صلح افغانستان به تاریخ ۱۲ سپتمبر ۲۰۲۱ مایه‌ی نگرانی جدی بوده زیرا باعث ایجاد فضای ترس در میان قشر ملکی کشور شده است. در جنوری ۲۰۲۱، کمیته مدافعین حقوق بشر افغانستان ۳۱ درخواست جدید مبنی بر حمایت از مدافعین حقوق بشر که در معرض خطر قرار دارند، را دریافت کرد که از آن جمله ۱۰ درخواست مربوط زنان می شود. این آمار بیانگر افزایش چشمگیر در مقایسه با دوره‌ی قبلی بود چنانچه [این کمیته] از سپتمبر الی دسمبر ۲۰۲۰ هفت درخواست را دریافت نموده بود. هنگامی که شخصیت‌های برجسته از جامعه مدنی و رسانه ها افغانستان را ترک می کنند، این روی اعتماد مردم و آرزوی شان برای تلاش‌های صلح تأثیرات منفی به سزائی می گذارد.

جامعه مدنی نقش مهم در ترویج و محافظت حقوق بشری داشته و به این وظیفه خطیر در جریان و پس از هر نوع

ماموریت و میتودولوژی

مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه ها به قتل رسیده اند. این گزارش شامل رویداد هایی می شود که به اساس میتودولوژی محافظت از افراد ملکی تثبیت شده اند (رویداد های که ماهیت جنگی داشته و حداقل توسط سه نوع منبع مختلف و مستقل تأیید شده باشد)¹¹ و رویداد هایی که مشخص نباشد که مسئولیت آن به یکی از طرف های درگیری نسبت داده شود یا خیر، را شامل می شود. در قضایای اندک، هرچند قتل تثبیت شد، ولی یوناما الی نشر این گزارش نتوانست معلومات کافی حداقل از سه منبع مختلف و مستقل به دست بیاورد. در چنین موارد، یوناما از معلومات منابع معتبر باز به منظور نسبت دادن مسئولیت به یکی از طرف های منازعه یا فعالین نه، بلکه برای تکمیل یافته ها استفاده کرد مگر اینکه جناحی مسئولیت آن را ادعا کرده باشد.

نسبت دادن کشتار ها طوریکه در این گزارش ذکر شد، به اساس میتودولوژی [گزارش] محافظت افراد ملکی که در فوق توضیح شد، صورت می گیرد. از سال ۲۰۱۹ بدینسو، یوناما همچنان کاهشی را در میزان قتل های مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه ها که مسئولیت آن را جناحی به عهده می گرفت، ملاحظه نموده است که این امر باعث کاهش نسبت دادن رویدادها به یکی از طرف های درگیر شده است. از آنجائیکه یوناما از کمیت یا کیفیت معلومات قانع نبود، آن را به عنوان معلومات تثبیت شده

شورای امنیت ملل متحد به یوناما وظیفه می سپارد تا در راستای محافظت و ترویج حقوق بشر، به ارتقای ظرفیت و همکاری با دولت افغانستان، کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان و جامعه مدنی ادامه دهد. در پهلوی سایر مکلفیت ها، یوناما همچنان موظف است تا با موسسات بین المللی و غیردولتی محلی در امر نظارت از وضعیت افراد ملکی همکاری نموده و تلاش ها برای حصول اطمینان از محافظت آنها را هماهنگی کند.⁸ شورای امنیت ملل متحد همچنان تأکید می ورزد که دستاوردهای اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و انکشافی که طی ۱۹ سال گذشته به دست آمده و همچنان احترام به حقوق بشری به ویژه زنان، اطفال و اقلیت ها، باید رعایت شده و تقویت گردد.⁹

این گزارش بر مبنای آمار جمع آوری شده از طریق نظارت وسیع است که توسط یوناما در سراسر کشور روی دست گرفته شد و از ۱ جنوری ۲۰۱۸ الی ۳۱ جنوری ۲۰۲۱ را احتوا می کند. این گزارش شامل قتل های تثبیت شده مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه ها می باشد.¹⁰

کشتار هایی که شامل این گزارش شده، رویداد های است به اساس بررسی مجموعی معلومات (منجمله از طریق کار پیرامون محافظت افراد ملکی ولی نه فقط محدود به این رویکرد)، یوناما به گونه ای مستقلانه تشخیص داد که

⁸ قطعنامه شماره ۲۵۴۳ (۲۰۲۰) مورخ ۱۵ سپتمبر ۲۰۲۰ یوناما را مکلف می سازد که "با همکاری دفتر کمیشنری عالی حقوق بشر ملل متحد، به ارتقای و همکاری با دولت افغانستان، کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان و جامعه مدنی در راستای محافظت و ترویج حقوق بشری ادامه دهد، همچنان با دولت افغانستان و نهاد های ذیربط بین المللی و غیردولتی محلی در امر نظارت از وضعیت افراد ملکی همکاری نماید، تلاش ها برای حصول اطمینان از محافظت آنها را هماهنگی کند، از محلات سلب آزادی و رفتار با افراد تحت توقیف نظارت به عمل آورد، پاسخگوئی را ترویج بخشد، و در مشوره نزدیک با دولت افغانستان به نهاد ذیدخل پیرامون ایجاد و تطبیق روند های قضائی و غیرقضائی به منظور رسیدگی به میزان گسترده سوء استفاده و نقض حقوق بشری و همچنان جرایم بین المللی و در مورد جلوگیری از وقوع مجدد آنها مشوره دهد، و در تطبیق کامل آزادی های اساسی و احکام حقوق بشری قانون اساسی افغانستان و میثاق های بین المللی که افغانستان عضو آن ها است به ویژه میثاق ها پیرامون بهره مندی کامل زنان از حقوق بشری شان به شمول کنوانسیون منع هرنوع تبعیض علیه زنان، همکاری نماید.

⁹ قطعنامه شماره ۲۵۴۳، پاراگراف ۵ بخش مقدمه.

¹⁰ این گزارش در برگیرنده رویدادهای مانند حملات بزرگ که باعث تلفات ملکی گسترده شده است، نمی باشد چنانچه این گونه حملات شامل گزارش سالانه بعدی یوناما در مورد محافظت افراد ملکی گنجانیده خواهد شد.

¹¹ گزارش های منظم یوناما در مورد محافظت افراد ملکی در درگیری های مسلحانه محدود به رویداد های تلفات ملکی با ماهیت جنگی است (مثلاً رویداد های که مسئولیت آن به یکی از طرف های درگیری نسبت داده شده باشد). برای جزئیات بیشتر، لطفاً به گزارش های یوناما در مورد محافظت افراد ملکی که در لینک ذیل قابل دسترس است، مراجعه نمائید: <https://unama.unmissions.org/protection-of-civilians-reports>

(موثق) تلقی نکرد. رویداد های تثبیت نشده در این گزارش گنجانیده نشده است.

در خلال این دوره، یوناما ورکشاپ ها و جلسات را به گونه ی منظم در سراسر افغانستان روی دست گرفت تا چالش ها فراراه مدافعین حقوق بشر و ژورنالیستان را مورد بحث قرار دهد. در جریان روند جمع آوری معلومات، یوناما اصول محرمیت، عدم مداخله، و عدم تداخل را رعایت نموده و مهمتر از همه اصل "عدم آسیب" را در نظر داشت. در

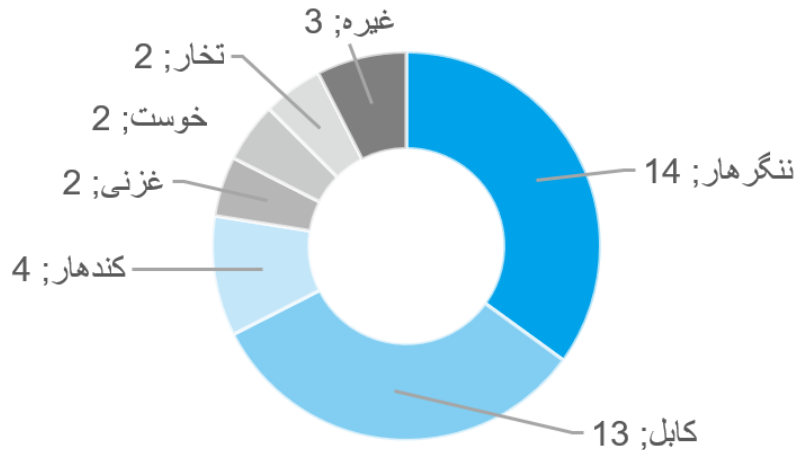
صورت امکان، آمار گزارش شده به اساس جنسیت، موقعیت، روابط مسلکی، عاملین و نوع رویداد تقسیم بندی می شوند. با توجه به یافته ها، یوناما یک سلسله پیشنهادات را برای جناح های ذیدخل شامل این گزارش ساخته است.

نظر اجمالی معیار های قابل تطبیق حقوق بشر بین المللی، چهارچوب حقوق و پالیسی ملی و همچنان اصطلاحات کوتاه (ضمایم ۱، ۲ و ۳) متِم و مکمل این گزارش می باشد.

مسلك نهايت خطرناك

قتل مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه ها در سال ۲۰۱۸ - ۲۰۱۹

توزیع جغرافیایی کشتارها بر اساس ولایت
از ۱ جنوری ۲۰۱۸ الی ۳۱ دسامبر ۲۰۱۹

۲۰۱۸: نظر اجمالی

از مجموع ۱۷ ژورنالیست و کارمندان رسانه ها که در سال ۲۰۱۸ کشته شدند، ۱۲ تن شان (به شمول یک زن) در حملاتی کشته شدند که مسئولیت آن را شاخه خراسان داعش به عهده گرفته یا مسئولیت این حملات به آن گروه نسبت داده شد و در چنین حملات از مواد منفجره تعبیه شده (نوع کنترل از راه دور یا جاسازی شده در بدن شخص) در کابل استفاده شد. مشخصاً، ۹ ژورنالیست در نتیجه یک حمله به تاریخ ۳۰ اپریل کشته شدند. سه تن در رویداد های عمداً در ولایات مختلف کشته شدند که هیچ جناحی مسئولیت آن را به عهده نگرفت. یک تن در جریان درگیری از سوی طالبان در غزنی کشته شد، یک تن در نتیجه ی حمله طالبان بالای فرمانده پولیس ولایت کندهار به قتل رسید.

سال ۲۰۱۸ برای مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه ها در افغانستان مملو از خطر بود، چنانچه ۱۳ مدافع حقوق بشر و ۱۷ ژورنالیست و کارمند رسانه ها کشته شدند.

از مجموع ۱۳ مدافع حقوق بشر که در سال ۲۰۱۸ کشته شدند، ۱۱ تن شان در حملاتی که شاخه خراسان داعش با استفاده از مواد منفجره تعبیه شده (نوع کنترل از راه دور یا جاسازی شده در بدن حمله کننده انتحاری) در دفاتر شان یا در مناطق مزدحم عامه انجام دادند، به قتل رسیدند. دو مدافع حقوق بشر عمداً توسط طالبان به ضرب گلوله کشته شدند. ولایت ننگرهار بیشتر از سایر ولایات متاثر شد.

۱۷ کشته

خبرنگاران و کارمندان رسانه ها

از ۱ جنوری ۲۰۱۸ الی ۳۱ دسامبر ۲۰۱۸

۱۳ کشته

مدافعین حقوق بشر

مدافعین حقوق بشر

- به تاریخ ۲۴ جنوری در شهر جلال آباد، مردان مسلح حمله پیچیده‌ی را روی دست گرفتند از اثر آن ۴ کرمند موسسه غیردولتی حمایت از اطفال (Save the Children) هر یک: سید عمر، هماهنگ کننده آموزشی؛ آصف، میخانیک جزاتور؛ سمیع الله، هماهنگ کننده؛ و فواد عمر، کرامت آموز، کشته شد. این حمله زمانی آغاز شد که مواد منفجره که در واسطه نقلیه جاسازی شده بود، به وسیله حمله کننده در مقابل دروازه ورودی انفجار کرد و به تعقیب آن راکت و بم دستی و سلاح سبک شلیک شد. شاخه خراسان داعش مسئولیت این حمله را به عهده گرفت.
- به تاریخ ۱۸ می در شهر جلال آباد، مواد منفجره نوع کنترل از راه دور، هدایت الله ظاهر، یک عضو موسسه جامعه مدنی به نام "با احساسه خوانان" را به قتل رساند. مواد منفجره در داخل استدیوم کوکت پل بهسود که به خاطر تماشای بازی کوکت در شام آنروز مملو از مردم بود و قربانی در و گزری این مسابقه تلاش نموده بود، انفجار کرد. هیچ جناحی مسئولیت این حمله را به عهده نگرفت. گفته می شود که طالبان دست داشتن در این حمله را رد کردند.
- به تاریخ ۲۸ جولای در شهر جلال آباد، اعضای شاخه خراسان داعش حمله‌ی پیچیده‌ی را انجام دادند که باعث کشته شدن سه تن از کرمندان یک موسسه غیر دولتی به نام نهاد مساعدت و انکشاف افغانستان (AADA) گردید. شاه محمود، راننده و بسم الله و فیض الله، محافظین امنیتی از اثر این حمله که مرکز آموزشی قابلیت را مورد هدف قرار داد و در آن از واسکت های انفجاری، بم دستی و سلاح سبک استفاده شده بود، به قتل رسیدند. شاخه خراسان داعش مسئولیت این حمله را به عهده گرفت.
- به تاریخ ۲۵ سپتمبر در شهر کندهار، مردان مسلح محمد ناصر مبارز، یکتن از فعالان مدنی را به ضرب گلوله به قتل رسانید. موصوف نامزد انتخابات ولسی جوگه سال ۲۰۱۸ نیز بود. طالبان مسئولیت این حمله را به عهده گرفتند.
- به تاریخ ۴ اکتوبر در منطقه‌ی گکه بزار ولسوالی خوگیانی ولایت ننگرهار، انفجار مواد منفجره نوع کنترل از راه دور که ساختمان موسسه غیر دولتی وک افغانستان (BRAC) را مورد هدف قرار داد، باعث کشته شدن سه کرمند این موسسه سردار ولی (انجنیر)، عمران و داکتر مجیب الرحمن شد. شاخه خراسان داعش مسئولیت این حمله را به عهده گرفت.
- به تاریخ ۲۶ اکتوبر در منطقه‌ی تنگ ولسوالی زیروک ولایت پکتیکا، مردان مسلح بخت الله، یک تن از کرمندان موسسه غیر دولتی بین المللی صحرای به ضرب گلوله به قتل رساند. هیچ جناحی مسئولیت این حمله را به عهده نگرفت.

ژورنالیستان و کرمندان رسانه ها

- به تاریخ ۲۵ اپریل در شهر کندهار، مردان مسلح موتر سایکل سوار یک ژورنالیست تلویزیون به اسم عبدالمنان لغندرا به قتل رسانید. هیچ جناحی مسئولیت این حمله را به عهده نگرفت. در اپریل ۲۰۱۹، گفته می شود که دو تن به اتهام این حمله مجرم شناخته شدند.
- به تاریخ ۳۰ اپریل در شهر کابل، یک حمله توسط یک فرد که واسکت انفجاری بر تن داشت، منجر به کشته شدن ژورنالیستان هر یک، یار محمد توخی، شاه معراج فیضی، غازی رسولی، نوروز علی خاموش (رجبی)، سلیم تلاش، علی سلیمانی، عبادالله حنازی، فرضته محرم درانی و سباوون کاکر شد. این حمله پس از یک حمله‌ی قبلی توسط یک فرد که واسکت انفجاری به تن داشت، به وقوع پیوست. شاخه خراسان داعش مسئولیت این دو حمله را به عهده گرفت.
- به تاریخ ۳۰ اپریل در شهر خوست، مردان مسلح ژورنالیست احمد شاه متونوال را در حالیکه سوار بر بایسکل به سوی خانه روان بود، به ضرب گلوله به قتل رساند. هیچ جناحی مسئولیت این حمله را به عهده نگرفت. به تاریخ ۳ جنوری ۲۰۱۹، گفته می شود که سه مرد به اتهام این حمله مجرم شناخته شدند.

- به تاریخ ۲۲ جولای در حوالی میدان هوایی کابل، یک حمله توسط یک تن که واسکت انفجاری به تن داشت، در میان سایر قربانیان، یک کارمند رسانه‌ی به اسم محمد اختر را از بین برد. شاخه خراسان داعش مسئولیت این حمله را به عهده گرفت.
- به تاریخ ۱۰ آگست در شهر غزنی، یک حمله‌ی طالبان بالای تپه تلویزیون (محل که آنتن‌های متعدّد رسانه‌ها در آنجا نصب شده است) منجر به کشته شدن یک میخانیک رسانه به اسم محمد داوود انوری شد.
- به تاریخ ۵ سپتمبر در شهر کابل، انفجار مواد منفجره نوع کنترول از راه دور منجر به کشته شدن گولشگر صمیم فرامرز و کمره بردار رامز احمدی شد. این انفجار پس از حمله‌ی انتحاری در همان محل به وقوع پیوست. شاخه خراسان داعش مسئولیت این حملات را به عهده گرفت.
- به تاریخ ۱۸ اکتوبر در شهر کندهار، یک کمره بردار به اسم محمد سلیم انگار حین تبادل آتش در جریان حمله بالای ساختمان ولایت کشته شد. طالبان مسئولیت این حمله بالای ساختمان ولایت را به عهده گرفت.
- به تاریخ ۴ دسمبر در شهر جلال آباد، مردان مسلح پس اختطاف رئیس شبکه تلویزیونی انعکاس، کندهار نام راننده‌ی وی را به ضرب گلوله به قتل رساندند. هیچ گروهی مسئولیت این حمله را به عهده نگرفت.

۲۰۱۹: نظر اجمالی

در سال ۲۰۱۹، میزان تلفات کاهش یافت؛ باوجود آن، کشتار عمدی به گونه‌ی فزاینده به یک تاکتیک معمول مبدل شد. چهار مدافع حقوق بشر به ضرب گلوله کشته شدند. در یک رویداد، طالبان سرپرست کمیسیون مستقل حقوق بشر در ولایت غور را اعدام کردند. در یک قضیه‌ی دیگر، یک مدافع حقوق بشر توسط مردان مسلح در شهر غزنی به ضرب گلوله کشته شد. در رویداد اخیر، افراد مسلح ناشناس یک داکتر و مدرسان جاپانی به اسم تیتسو ناکامورا و راننده‌ی موسسه وی را در جلال آباد به ضرب گلوله کشتند.

شش ژورنالیست و کارمندان رسانه‌ها در حملات هدفمند کشته شدند. طالبان یک ژورنالیست را در ولایت فراه اختطاف و بعداً به قتل رساندند. شاخه خراسان داعش یک ژورنالیست را در شهر خوست به ضرب گلوله به قتل رسانیدند. چهار ژورنالیست در حملاتی در تالقان، کابل و کندهار کشته شدند و هیچ جناحی مسئولیت آن را به عهده نگرفتند.

۶ کشته

خبرنگاران و کارمندان رسانه‌ها

از ۱ جنوری ۲۰۱۹ الی ۳۱ دسامبر ۲۰۱۹

۴ کشته

مدافعین حقوق بشر

مدافعین حقوق بشر

- به تاریخ ۲۲ جون در شهر غزنی، مردان مسلح نقیب الله خاکسار، رئیس یک نهاد جامعه مدنی به نام ژوندرا به ضرب گلوله کشتند. هیچ جناحی مسئولیت این حمله را به دوش نگرفت.
- به تاریخ ۳ سپتمبر، عبدالصمد امیری، سرپرست کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان در ولایت غور در شهر جلریز ولایت وردک هنگامی اختطاف شد که در پس مسافر پری از کابل به سوی ولایت غور سفر می کرد. به تاریخ ۵ سپتمبر، موصوف به شکل اعدا م گونه کشته شد. به اساس معلومات منابع، امیری چهار مرتبه از ناحیه پشت سر مورد هدف گلوله قرار گرفت. چنین گزارش شد که طالبان این حمله را مورد تحقیق قرار داده و نتایج آن با مردم شریک ساخته نشده است.
- به تاریخ ۴ دسمبر در شهر جلال آباد، مردان مسلح داکتر تیتسو ناکامورا، رئیس موسسه غیر دولتی جاپانی به نام خدمات صحتی صلح (و یک شهروند افتخاری افغانستان) و ذین الله موسم، راننده وی را به ضرب گلوله به قتل رسانید. هیچ جناحی مسئولیت این حمله را به عهده نگرفت.

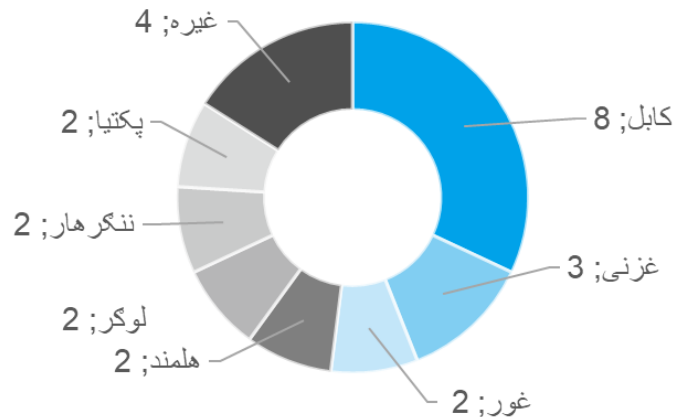
ژورنالیستان و کارمندان رسانه ها

- به تاریخ ۵ جنوری در شهر فراه، مردان مسلح جاوید نوری، ژورنالیست نیمه وقت را اختطاف و متعاقباً به قتل رساندند. طالبان مسئولیت این قتل را به عهده گرفته و این ادعا را رد کردند که گویا موصوف به دلیل ژورنالیست بودن مورد حمله قرار گرفته است.
- به تاریخ ۵ فبروری در شهر تالقان، مردان مسلح ژورنالیست شفیق آریا و ژورنالیست رحیم الله رحمانی را در داخل ساختمان رادیو همصدا به ضرب گلوله به قتل رسانیدند. هیچ جناحی مسئولیت این حمله را به عهده نگرفت.
- به تاریخ ۱۵ مارچ در شهر خوست، مردان مسلح موتر سایکل سوار ژورنالیست سلطان محمود خیرخواه را هنگامی که در حال رانندگی موتر خود بود، به ضرب گلوله به قتل رساند. شاخه خراسان داعش مسئولیت این حمله را به عهده گرفتند.
- در ۱ جولای در شهر کابل، مردان مسلح عبدالرووف ایملی را به ضرب گلوله به قتل رساندند. این حادثه چند ساعت بعد از حمله موتر بمب در نزدیکی شبکه تلویزیون خصوصی شمشاد که عبدالرووف ایملی در آنجا منحیث محافظ امنیتی ایفای وظیفه می کرد، به وقوع پیوست. طالبان مسئولیت این حمله ی موتر بمب را به عهده گرفتند.
- به تاریخ ۲۴ سپتمبر در شهر کندهار، مواد منفجره جاسازی شده در واسطه نقلیه در میان سایرین، باعث کشته شدن عبدالحمید هوتکی که یکتا از گردانندگان برنامه های سیاسی در گروه مستقل رسانه پی هیواد بود، شد. این حمله دفتر کمپاین انتخاباتی یکی تن از کاندیدا های ریاست جمهوری را هدف قرار داد. هیچ جناحی مسئولیت این حمله را به عهده نگرفت.

در خط نخست نبرد

قتل مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه ها در سال ۲۰۲۰

توزیع جغرافیایی کشتارها بر اساس ولایت
از ۱ جنوری ۲۰۲۰ الی ۳۱ جنوری ۲۰۲۱

۲۰۲۰: نظر اجمالی

تن اختطاف شده و بعداً اجساد شان یافت شد. از مجموع ده مدافع حقوق بشر کشته شده، سه تن آنها قبلاً از سوی طالبان تهدید شده بودند.

سال ۲۰۲۰ شاهد افزایش قابل ملاحظه در کشتارهای عمدی مدافعین حقوق بشر بود. تقریباً در تمامی این رویدادها، هیچ جناحی مسئولیت آن را به عهده نگرفت.

چهار ژورنالیست و کارمند رسانه ها از ۱ جنوری الی ۱۱ سپتامبر ۲۰۲۰ کشته شدند. شاخه خراسان داعش حمله بالای موثر عملی کارمندان شبکه تلویزیونی خورشید را که در آن از مواد منفجره جاسازی شده در کنار جاده استفاده شده بود، به عهده گرفتند. مسئولیت یک حمله از سوی هیچ جناحی ادعا نشد. یک ژورنالیست به ضرب گلوله‌ی منحرف شده که از سوی پولیس در جریان برخورد با مظاهرة کنندگان در غور شلیک شده بود، به قتل رسید.

قبل از آغاز گفتگوهای صلح افغانستان، ۱۰ مدافع حقوق بشر از ۱ جنوری الی ۱۱ سپتامبر ۲۰۲۰ در ولایات مختلف افغانستان کشته شدند. از ۱۰ مدافع حقوق بشر کشته شده، سه تن آنها (به شمول یک خانم: فاطمه خلیل همراه با راننده کمیسیون مستقل حقوق بشر به نام احمد جاوید فولاد کشته شدند) در حملاتی به قتل رسید که در آن از مواد منفجره جاسازی شده در وسایط نقلیه استفاده شده بود. پنج مدافع حقوق بشر توسط افراد مسلح به ضرب گلوله کشته شدند. دو

۴ کشته

خبرنگاران و کارمندان رسانه ها

از ۱ جنوری ۲۰۲۰ الی ۱۱ سپتامبر ۲۰۲۰

۱۰ کشته

مدافعین حقوق بشر

مدافعین حقوق بشر

- به تاریخ ۷ ملچ در شهر غزنی، مردان مسلح حمزه غفاری، رئیس موسسه جامعه مدنی به نام "اقوام باهم برادر افغانستان" را به ضرب گلوله به قتل رساندند. هیچ جناحی مسئولیت این حمله را به عهده نگرفت.
- به تاریخ ۲۸ در شهر پل علم، مردان مسلح فعال جامعه مدنی، قدرت الله ستانکزی را به ضرب گلوله مجروح ساختند. موصوف پس از آنکه به شفاخانه‌ای در کابل منتقل شد، از اثر جراحات جان سپرد. هیچ جناحی مسئولیت این حمله را به عهده نگرفت.
- به تاریخ ۷ اپریل در شهر کابل، به اساس اطلاعات منابع، افراد مسلح یک تن از بزرگان محل، فعال صلح و رئیس شورای قومی وردک به نام داکتر ضیاءالدین کمال را اختطاف کرده و بعداً به قتل رساندند. هیچ جناحی مسئولیت این حمله را به عهده نگرفت.
- به تاریخ ۲۱ می در شهر قلات، مردان مسلح محمد ابراهیم عبرت را که فعال جامعه مدنی و هماهنگ کننده گروه کاری مشترک جامعه مدنی زابل بود، به ضرب گلوله مجروح ساختند؛ موصوف به تاریخ ۲۸ می از اثر جراحات وارده جان سپرد. قبل از حمله، گفته می شود که آقای عبرت از سوی طالبان تهدید به مرگ شده و از وی خواسته شده بود تا فعالیت های حقوق بشری را متوقف کند. هیچ جناحی مسئولیت این حمله را به عهده نگرفت.
- به تاریخ ۲۷ جون در شهر کابل، انفجار مواد منفجره نوع کنترل از راه دور (ریموت کنترل) باعث کشته شدن فاطمه "نتاشه" خلیل که کرمند بخش ارتباطات تمویل کنندگان در کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان بود، و احمد جاوید فولاد، راننده‌ی آن کمیسیون گردید. مواد منفجره در واسطه نقلیه که دارای نمبر پلیت دولتی بود، جاسازی شده بود. هیچ جناحی مسئولیت این حمله را به عهده نگرفت.
- به تاریخ ۱ جولای در شهر فراه، مردان مسلح حمیدالله رحمانی، سخنگوی شبکه جامعه مدنی فراه را به ضرب گلوله به قتل رساندند. موصوف یک معلم، بزرگ قوم و رئیس انجمن معلمان بود. گفته می شود که وی چندبار از ریاست امنیت ملی خواسته بود تا امنیت وی را تامین نماید. هیچ جناحی مسئولیت این حمله را به عهده نگرفت.
- به تاریخ ۱ آگست در ولسوالی اندر ولایت غزنی، مردان مسلح عصمت الله سلام، مدافع حقوق بشر و رئیس شورای محل (نهاد جامعه مدنی به نام ژوند) را اختطاف کردند. طبق اطلاعات منابع، روز بعد جسد وی که آثار شکنجه در آن دیده می شد، یافت گردید. منابع همچنان ابراز نمودند که قبل از عیدالاضحی (۱۳ جولای)، موصوف پیامی از طالبان دریافت کرده بود که در آن تقاضای ملاقات با وی را نموده بودند. هیچ جناحی مسئولیت این حمله را به عهده نگرفت.
- به تاریخ ۱۹ آگست در شهر کابل، انفجار مواد منفجره در موتر داکتر عبدالباقي امین که دادخواه صلح و کرمند ارشد وزارت معارف بود، باعث کشته شدن وی گردید. هیچ جناحی مسئولیت این حمله را به عهده نگرفت.
- به تاریخ ۲۲ آگست در شهر گردید، مردان مسلح حاجی محمد نبی را که یک فعال صلح و بزرگ قومی بود، به ضرب گلوله به قتل رساندند. موصوف در لویه جوگه مسورتی صلح که از ۷ - ۹ آگست ۲۰۲۰ در کابل وگزار شد، اشتراک نموده بود. هیچ جناحی مسئولیت این حمله را به عهده نگرفت.

ژورنالیستان و کارمندان رسانه ها

- به تاریخ ۲ جنوری در شهر لشکوگه، پولیس جسد سفر محمد اتل (گرداننده رادیو سمون) را پیدا کرد. هیچ جناحی مسئولیت این حمله را به عهده نگرفت.
- به تاریخ ۵ می در شهر فیروز کوه، یک مرمی منحرف شده که در جریان هوگیری میان پولیس و مظاهره کنندگان شلیک شد، باعث کشته شدن احمد خان نوید، یک ژورنالیست رضاکار رادیو شد. این مظاهره در برابر آنچه که توزیع غیرعادلانه کمک های بشردوستانه در ولایت غور گفته شد، روی دست گرفته شده بود.
- به تاریخ ۳۰ می در شهر کابل، انفجار مواد منفجره جاسازی شده در کنار جاده، باعث کشته شدن ژورنالیست تلویزیون خورشید به نام میر واحد شاه "ضمیر" امیری و تخریکر [آن شبکه تلویزیونی] به اسم شفیق ذبیح شد. شاخه خراسان داعش مسئولیت این حمله را به عهده گرفتند.

در آرزوی صلح

قتل مدافعین حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه ها از ۱۲ سپتامبر ۲۰۲۰ بدینسو

”وقتیکه کشته شویم، صرف یک توبیت پشت سر ما می شود و بقیه فراموش مردم می شویم. یگانه تغییر آنکه در تحت عنوان پروسه صلح در زندگی مردم آمده است این است که آنها قبلاً می دانستند قاتلین مردم کی ها اند اما حالا نمی فهمند.“

شهرزاد اکبر

رئیس کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان
نیویورک تایمز، ۷ جنوری ۲۰۲۱

فضای ترس را به گونه‌ی بی‌پیشینه در میان افراد ملکی در کشور ایجاد کرده است.

از ۱۲ سپتامبر ۲۰۲۰ الی ۳۱ جنوری ۲۰۲۱، یوناما قتل عمدی پنج مدافع حقوق بشر را ثبت کرد. در تمام این پنج مورد (به شمول یک زن)، در این قتل ها از سلاح سبک استفاده شده بود. هیچ جناحی مسئولیت این حملات را به عهده نگرفت.

از ۱۲ سپتامبر ۲۰۲۰ الی ۳۱ جنوری ۲۰۲۱، یوناما شش مورد قتل ژورنالیستان و کارمندان رسانه ها را ثبت کرد. از آن جمله، چهار مورد (به شمول یک زن) به ضرب گلوله کشته شد؛ دو تن آنها در حملات مواد منفجره جاسازی شده در وسایط کشته شدند. مسئولیت تنها یکی از این رویدادها ادعا شد: شاخه خراسان داعش قتل ژورنالیست ملالی میوند و راننده‌ی وی در جلال آباد را به عهده گرفتند. در سایر رویدادها، هیچ جناحی مسئولیت آن را به عهده نگرفت.

آغاز گفتگوهای صلح افغانستان نتوانست باعث کاهش میزان خشونت ها که از دیر زمان همه در انتظار آن بودند، شود و توقعات خوش بینانه‌ی تعداد زیاد از شهروندان افغانستان را از بین برد. در واقع، این آمار بیانگر افزایش ناامنی برای مدافعین حقوق بشر و ژورنالیستان بود. از اینرو، موج کشتار های عمدی که در جریان این دوره پس از آغاز گفتگوهای صلح افغانستان در دوحه مشاهده شد، قابل تأمل است.

در گام نخست، این آمار افزایش آنی را در تعداد کشته شدگان در مقایسه با هر زمانی طی سه سال گذشته نشان می دهد که مدافعین حقوق بشر و ژورنالیستان را متاثر ساخته است. در گام دوم، عمداً هدف قرار دادن رهبران برجسته و صریح البیان جامعه مدنی و ژورنالیستان سرشناس در مدت زمان محدود در مناطق مختلف افغانستان (به شمول داخل ساحه‌ی سبز کابل) منجمله به دلیل عدم ادعای مسئولیت توسط عاملین،

۶ کشته

خبرنگاران و کارمندان رسانه ها

از ۱۲ سپتامبر ۲۰۲۰ الی ۳۱ جنوری ۲۰۲۱

۵ کشته

مدافعین حقوق بشر

مدافعین حقوق بشر

- به تاریخ ۲ اکتوبر در شهر پل علم، مردان مسلح سید حیدر هاشمی، مدافع حقوق بشر را به ضرب گلوله به قتل رسانیدند. هیچ جناحی مسئولیت این حمله را به عهده نگرفت.
- به تاریخ ۲۳ دسمبر در شهر کابل، مردان مسلح یوسف رشید، رئیس اجرائی موسسه غیردولتی به نام بنیاد انتخابات شفاف و عادلانه افغانستان را به ضرب گلوله به قتل رساند. هیچ جناحی مسئولیت این حمله را به عهده نگرفت. به تاریخ ۹ جنوری ۲۰۲۱، وزارت داخله از دستگیری مظنونین دخیل در این حمله خبر داد.
- به تاریخ ۲۴ دسمبر در قریه ده نو ولسوالی حصه اول کوهستان ولایت کاپیسا، مردان مسلح فرشته کوهستانی، فعال جامعه مدنی را به ضرب گلوله از بین بردند. جامعه مدنی و رسانه ها اذعان داشتند که خانم کوهستانی در مورد تهدیداتی که دریافت نموده بود، در حساب خود در رسانه های اجتماعی نوشته بود. هیچ جناحی مسئولیت این حمله را به عهده نگرفت. به تاریخ ۲۸ دسمبر، مسئولین امنیتی از دستگیری مظنونین این حمله خبر دادند.
- به تاریخ ۳۱ دسمبر در شهر کابل، پولیس جسد عابد جاهد (که گفته می شود آثار مرمی در آن دیده می شد) را که فعال جامعه مدنی بود، پیدا کردند. جاهد که از ولایت بغلان و عضو شورای عمومی هزاره های سنی افغانستان بود، گفته می شود که اخیراً به دلیل ناامنی در آن ولایت، به کابل نقل مکان نموده بود. هیچ جناحی مسئولیت این حمله را به عهده نگرفت.
- به تاریخ ۲۱ جنوری ۲۰۲۱ در شهر گردیز، مردان مسلح یک فعال جامعه مدنی به اسم عادل ننگ را به ضرب گلوله به قتل رساندند. هیچ جناحی مسئولیت این حمله را به عهده نگرفت.

ژورنالیستان و کارمندان رسانه ها

- به تاریخ ۷ نومبر در شهر کابل، انفجار مواد منفجره که در یک واسطه نقلیه جاسازی شده بود، به شمول سایر قربانیان، منجر به کشته شدن یمایا ووش، گرداننده سابق طلوع نیوز شد. هیچ جناحی مسئولیت این حمله را به عهده نگرفت. به تاریخ ۲۸ دسمبر، مسئولین امنیتی از دستگیری مظنونین این حمله خبر دادند.
- به تاریخ ۱۲ نومبر در شهر لشکوه، انفجار مواد منفجره در زیر یک واسطه نقلیه ژورنالیست الیاس داعی را از بین برد. گفته می شود که موصوف در گذشته از سوی طالبان تهدید شده بود. هیچ جناحی مسئولیت این حمله را به عهده نگرفت.
- به تاریخ ۱۰ دسمبر در شهر جلال آباد، مردان مسلح سوار بر ریکشا ملالی میوند، ژورنالیست و فعال حقوق زن و طاهر خان، راننده تلویزیون انعکاس را به ضرب گلوله به قتل رساندند. شاخه خراسان داعش مسئولیت این حمله را به عهده گرفتند. به تاریخ ۲۸ دسمبر، مسئولین امنیتی گزارش دادند که مظنونین این حمله را دستگیر کرده اند.
- به تاریخ ۲۱ دسمبر در شهر غزنی، مردان مسلح موتر سایکل سوار رحمت الله نیکو، رئیس انجمن ژورنالیستان را به ضرب گلوله از بین بردند. هیچ جناحی مسئولیت این حمله را به عهده نگرفت. به تاریخ ۲۸ دسمبر، مسئولین امنیتی گزارش دادند که مظنونین این حمله را بزداشت کرده اند.
- به تاریخ ۱ جنوری ۲۰۲۱ در شهر فیروز کوه، مردان مسلح بسم الله عادل ایماق، مدافع حقوق بشر و ژورنالیست رادیو را به ضرب گلوله از بین بردند. موصوف در ماه نومبر در رسانه های اجتماعی نوشته بود که خانه و موتر وی مورد حمله قرار گرفته است. هیچ جناحی مسئولیت این حمله را به عهده نگرفت.

ضمیمه ۱: معیارهای بین المللی حقوق بشر

حق زندگی

قانون بین المللی حقوق بشر

ماده ۶، پاراگراف (۱) میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی تصریح میدارد: "حق زنده گی از جمله حقوق ذاتی شخص است. این حق باید بموجب قانون حمایت شود. هیچ فردی را نمیتوان خودسرانه و یا بدون مجوز از زنده گی محروم کرد".

پروتوکول میناسوتا در مورد تحقیق پیرامون احتمال مرگ غیرقانونی (۲۰۱۶)^{۱۲} یک معیار مشترک اجراءات در مورد تحقیق پیرامون احتمال مرگ غیرقانونی را، بشمول وضعیتی که یک کشور نتواند از یک فرد و یا افراد در برابر تهدیدات و یا خشونت های بیرونی قابل پیش بینی محافظت نماید، مشخص میکند (پاراگراف ۲، فقره (ج)).

کمیته حقوق بشر سازمان ملل متحد در نظر عمومی ۱۳۳۶ خود، تازه ترین تفسیر خود از ماده ۶، به ویژه در موارد ذیل را چنین ارائه نموده است:

- حق زندگی حتی در شرایط درگیری مسلحانه و سایر موارد اضطراری عمومی که زندگی مردم را تهدید میکند قابل ابطال و فسخ نمیشد (پاراگراف ۲).
- کشورهای عضو میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی مکلف اند تا حق زنده گی را رعایت و آنرا تأمین نمایند و از طریق تدابیر قانونی و سایر اقدامات به آن اثر بدهند و زمینه مؤثر اصلاح و جبران خسارت را برای همه قربانیان نقض حق زنده گی فراهم سازند (پاراگراف ۴).
- کشورهای عضو باید سعی لازم را بخرچ دهند تا از زنده گی افراد در برابر محرومیت های ناشی از عملکرد اشخاص و یا نهاد های که به دولت منسوب نمیشد، محافظت نمایند. این مکلفیت شامل تهدیدهای قابل پیش بینی و وضعیتی که زنده گی را تهدید و منجر به از دست دادن زنده گی میگردد نیز میباشد. حتی اگر این تهدیدات و وضعیعت منجر به از دست دادن زنده گی هم نگردد، کشور های عضو ممکن است ماده ۶ را نقض نمایند (پاراگراف ۷).
- کشور های عضو مکلف اند تا مطابق به قانون ادارات و طرز العمل های مناسب را برای جلوگیری محرومیت از حق زنده گی، تحقیق و مورد پیگرد قانونی قرار دادن قضایای محرومیت غیرقانونی از حق زنده گی، تعیین مجازات و فراهم کردن زمینه جبران کامل خسارات ایجاد نمایند (پاراگراف ۱۹).

^{۱۲} پروتوکول میناسوتا نسخه تجدید شده کتابچه راهنمای سازمان ملل در سال ۱۹۹۱ در زمینه جلوگیری مؤثر از اعدام های فرا قانونی، خودسرانه و خلاصه ای است که در اصل برای تکمیل اصول سازمان ملل متحد در مورد پیشگیری و تحقیق مؤثر در اعدام های فرا قانونی، خودسرانه و خلاصه تهیه شده است. اصول سازمان ملل که معیارهای حقوقی بین المللی را برای جلوگیری از مرگ غیرقانونی و تحقیق در مورد مرگ غیرقانونی تعیین می کند، مورد استقبال شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد و (قطعنامه ۶۵/۱۹۹۸ مورخ ۲۴ می ۱۹۸۹) مورد تأیید سرمنشی سازمان ملل قرار گرفت. مجمع عمومی (قطعنامه ۱۶۲/۴۴ مورخ ۱۵ دسامبر ۱۹۸۹). پروتوکول میناسوتا در سال ۲۰۱۶ تجدید نظر شد و می توانید آن را در

<https://www.ohchr.org/EN/Issues/Executions/Pages/RevisionoftheUNManualPreventionExtraLegalArbitrary.aspx> دریافت کنید. (تاریخ آخرین دسترسی به سایت ۱۴ فروری ۲۰۲۱).

^{۱۳} کمیته حقوق بشر سازمان ملل متحد، نظر عمومی شماره ۳۶ (۲۰۱۸) در مورد ماده ۶ میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی، در مورد حق زندگی، سند ملل متحد. CCPR / C / GC / 36، ۳۰ اکتوبر ۲۰۱۸.

- کشور های عضو مکلف اند تا تدابیر مناسب و مثبت را، که مسئولیت های غیرمتناسب را به آنها اعمال نمی نماید، در پاسخ به تهدیدات قابل پیش بینی در برابر زنده گی از سوی افراد و نهاد های شخصی مانند مجرمین و جرایم سازمان یافته یا گروه های شبه نظامی، بشمول گروه های مسلح یا تروریستی که عملکرد آنها منسوب به دولت نیست، رویدست گیرند (پاراگراف ۲۱).
- کشورهای عضو مکلف اند تا تدابیر خاص امنیتی را برای افرادی که در وضعیت آسیب پذیر قرار دارند و زنده گی آنها به دلیل تهدیدات خاص و یا موجودیت خشونت قبلی در معرض خطر ویژه قرار گرفته است، اتخاذ نمایند. این افراد شامل مدافعین حقوق بشر و خبر نگاران اند. کشورهای عضو باید با اتخاذ تدابیر ویژه مانند گماشتن پولیس برای محافظت شبانه روزی، صدور اوامر محافظت و مهار در برابر حمله کننده گان احتمالی و در موارد استثنایی و صرف با رضایت آزادانه و آگاهانه فرد تحت تهدید و حضانت محافظت شده، پاسخ سریع دهند (پاراگراف ۲۳).
- کشورهای عضو مکلف اند تا در مورد محرومیت های احتمالی غیرقانونی که میداند و یا باید بدانند، تحقیق و در صورت لزوم همچو قضایا را مطابق به معیار های بین المللی مربوط، از آنجمله پروتوکول میناسوتا مورد پیگرد قانونی قرار دهند و هدف آن حصول اطمینان از به محاکمه کشاندن مرتکبین، تحقق پاسخگویی و جلوگیری از معافیت، مانع شدن از عدم تأمین عدالت و گرفتن دروس لازم برای تجدید نظر در شیوه ها و پالیسی ها بمنظور جلوگیری از تخلفات مکرر باشد (پاراگراف ۲۷).
- تحقیقات در مورد ادعاهای نقض ماده (۶) باید همیشه مستقل ، بیطرفانه ، سریع ، دقیق ، مؤثر ، معتبر و شفاف^{۱۴} باشند. کشورهای عضو همچنان مکلفیت دارند تا اقدامات لازم را برای جلوگیری از وقوع تخلفات مشابه در آینده رویدست گیرند. کشورهای عضو همچنین باید جزئیات مربوط به تحقیقات را به نزدیکان قربانی شریک سازند، به آنها اجازه دهند تا شواهد جدید را ارائه نمایند، در تحقیقات به آنها موقف قانونی دهند، و اطلاعات عمومی را پیرامون اقداماتی که در مورد یافته ها و نتیجه گیری های تحقیقات انجام شده صورت گرفته به اطلاع عامه برسانند، مگر اینکه بنابر ملحوظات لازم منافع عامه و یا محرمیت و سایر حقوق قانونی افرادی که بطور مستقیم متأثر اند، حفظ گردد (پاراگراف ۲۸).
- ماده ۶ همچنین مکلفیت های کشور های عضو را در راستای محافظت افراد در برابر انتقام جویی جهت بلندبردن و تلاش برای تحقق حقوق بشر تقویت میبخشد. کشورهای عضو باید تدابیر لازم را برای رسیده گی به تهدیدات مرگ و محافظت لازم از مدافعین حقوق بشر، منجمله ایجاد و حفظ یک فضای امن و مساعد برای دفاع از حقوق بشر رویدست گیرند (پاراگراف ۵۳).
- معیارهای فوق همچنین به مواردی که گروه های مسلح غیر دولتی از صلاحیت های خویش استفاده مینمایند و مسئولیت دارند تا حق زنده گی را رعایت و هرگونه تخطی هایی را که مرتکب و یا در آن سهیم^{۱۵} اند جبران نمایند، نیز صدق مینماید.

حقوق بین المللی بشردوستانه

یوناما وضعیت افغانستان را بعنوان جایی که در آن یک تعداد درگیری های مسلحانه غیر بین المللی^{۱۶} وجود دارد تلقی مینماید. مطابق به حقوق بین المللی بشردوستانه قتل افراد ملکی در درگیری های مسلحانه غیر بین المللی ممنوع است.

^{۱۴} همچنان به پروتوکول میناسوتا، پاراگراف های ۲۲ الی ۳۳ مراجعه کنید.

^{۱۵} به گزارش مأموریت حقیقت یاب سازمان ملل متحد در مورد درگیری غزه مراجعه نمایید، سند سازمان ملل. A / HRC / 12/48 ، ۲۵ سپتمبر ۲۰۰۹ ، پاراگراف ۱۸۳۶ .

^{۱۶} برای جزئیات بیشتر به گزارشات یوناما در مورد محافظت افراد ملکی در درگیری های مسلحانه در سایت ذیل مراجعه کنید: <https://unama.unmissions.org/protection-of-civilians-reports>

ماده ۳ مشترک کنوانسیون ژینو "خشونت علیه زندگی و افراد، به ویژه انواع قتل" افراد ملکی و افرادی را که در جنگ دخیل نیستند را منع قرار میدهد.

مطابق به قانون جرایم بین المللی، ارتکاب قتل علیه اشخاصی که هیچگونه مشارکت فعال در خصومت های درگیری مسلحانه غیربین المللی ندارند، مطابق ماده ۸، فقره (ج) و (ط) اساسنامه محکمه جرایم بین المللی به عنوان یک جنایت جنگی تلقی شده است.

مدافعین حقوق بشر

مجمع عمومی سازمان ملل متحد بتاريخ ۹ دیسامبر ۱۹۹۸ (قطعنامه شماره ۵۳/۱۴۴) اعلامیه در مورد حق و مسئولیت افراد، گروه ها و ارگان های جامعه جهت تحقق و محافظت از حقوق بشر و آزادی های اساسی شناخته شده جهانی (که بنام "اعلامیه مدافعین حقوق بشر") مسمی است را به تصویب رسانید.

- ماده های ۲، ۹، ۱۲، ۱۴ و ۱۵ به مسئولیت دولتها در راستای محافظت، ترویج و اجرای کلیه حقوق بشر اشاره میکنند تا اطمینان حاصل شود که همه افراد تحت قیمومیت آنها عملاً بتوانند از کلیه حقوق و آزادیهای اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و سایر حقوق برخوردار شوند و اقدامات قانونی، اداری و سایر تدابیر لازم را جهت حصول اطمینان از اجرای موثر حقوق و آزادیها رویدست گیرند، زمینه جبران مؤثر خسارات برای اشخاصی که ادعای قربانی شدن نقض حقوق بشر را مینمایند فراهم سازند، تحقیقات سریع و بیطرفانه در مورد ادعای نقض حقوق بشر انجام دهند، کلیه تدابیر لازم را جهت محافظت همه در برابر هرگونه خشونت، تهدید، انتقام جویی، تبعیض نامطلوب، فشار و یا هر اقدام خودسرانه در نتیجه اعمال حقوق مشروع وی در اعلامیه انجام دهند، آگاهی عامه را در مورد حقوق مدنی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بلند ببرند، در ایجاد و انکشاف نهاد های مستقل ملی، مانند اداره بازرسی و یا کمیسیون حقوق بشر حمایت شانرا اعلام نمایند، و زمینه آموزش حقوق بشر را در همه سطوح تعلیمات رسمی و آموزشهای مسلکی فراهم و تسهیل نمایند.

- ماده های ۱، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۱، ۱۲، ۱۳ اعلامیه از محافظت حقوق مشخص مدافعین حقوق بشر، منجمله محافظت و تحقق حقوق بشری آنها در سطح ملی و بین المللی جهت پیشبرد کار حقوق بشری شان بصورت انفرادی و در همکاری با دیگران، تشکیل انجمن ها و سازمانهای غیردولتی، ملاقات و یا اجتماع مسالمت آمیز، جستجو، دریافت و نگهداری معلومات مربوط به حقوق بشر، انکشاف و بحث پیرامون مفکوره ها و اصول جدید حقوق بشر و تلاش برای پذیرش آنها، ارائه پیشنهادات، انتقادات در امور عامه به ادارات دولتی، نهاد ها و سازمانهای مربوط برای بهبود عملکرد و جلب توجه آنها به هریک از جنبه ای از کار آنها که ممکن است تحقق حقوق بشر را مختل کند، شکایت در مورد پالیسی های رسمی و اقدامات مربوط به حقوق بشر و بررسی چنین شکایات، پیشنهاد و ارائه مساعدت حقوقی مسلکی و باکیفیت و یا سایر مشوره ها و کمک در دفاع از حقوق بشر، اشتراک در مجالس استماعیه، جلسات محاکم بمنظور ارزیابی پیروی آنها از قوانین ملی و تعهدات بین المللی حقوق بشر، دسترسی و ارتباط بدون ممانعت با سازمانهای غیردولتی و بین المللی، مستفید شدن از جبران خسارت مؤثر، اجرای وظیفه یا شغل مدافعین حقوق بشر، محافظت مؤثر در برابر عکس العمل و یا مخالفت از طریق روشهای مسالمت آمیز، اعمال و یا حذف منسوب به دولت که منجر به نقض حقوق بشر میگردد، درخواست، دریافت و استفاده از منابع بمنظور محافظت از حقوق بشر (منجمله دریافت وجوه مالی از خارج از کشور) یادآوری می کند.

در ماه اپریل ۲۰۰۰، کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل متحد (قطعنامه شماره ۶۱/۲۰۰۰ مؤرخ ۲۶ اپریل ۲۰۰۰) از سرمنشی سازمان ملل متحد درخواست کرد تا نماینده ویژه ای را در امور مدافعین حقوق بشر برای نظارت و حمایت از

تطبیق اعلامیه تعیین نماید. شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد از زمان تأسیس اش بدینسو قطعنامه های زیادی را تصویب و براهمیت فضای مدنی و نقش مدافعین حقوق بشر در راستای تحقق حقوق بشر^{۱۷} تأکید کرده است.

آزادی عقیده و بیان

حق آزادی عقیده و بیان در یک تعدادی از اسناد بین المللی و منطقه ای حقوق بشر مانند اعلامیه جهانی حقوق بشر و میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی تسجیل یافته است (ماده ۱۹)^{۱۸}

حق مذکور حق مطلق نیست و می تواند بر اساس اصول قانونی بودن، ضرورت، تناسب و عدم تبعیض محدود شود. محدودیت هایی که به هیچ یک از این آزمون ها پاسخ نمی دهند، احتمالاً غیرقانونی اند. زمینه ها برای محدودیت شامل "احترام به حقوق یا شهرت دیگران، حفاظت از امنیت ملی یا نظم عامه ("نظم عامه")، یا صحت عامه و یا اخلاقیات" میباشند.

^{۱۷} به لست در سایت <https://www.ohchr.org/EN/Issues/SRHRDefenders/Pages/Resolutions.aspx> مراجعه کنید. (تاریخ آخرین مراجعه به سایت ۱۴ فروری ۲۰۲۱).

^{۱۸} در ماده ۱۹ آمده است: «۱. هرکس حق دارد تا نظر خویش را بدون مداخله ابراز نماید. ۲. هرکس حق آزادی بیان را دارد. این حق شامل آزادی جستجو، دریافت و انتقال اطلاعات و عقاید از هر نوع، بیرون از مرزها، به صورت شفاهی، مکتوب یا چاپی، در قالب هنر یا از طریق رسانه های دیگر به انتخاب وی میباشد. ۳. اعمال حقوق پیش بینی شده در بند ۲ این ماده وظایف و مسئولیت های خاصی را به همراه دارد. بنابراین ممکن است محدودیت های خاصی داشته باشد، اما این محدودیت ها فقط مواردی است که توسط قانون پیش بینی شده و ضروری است: (الف) برای احترام به حقوق یا شهرت دیگران؛ (ب) برای حفاظت از امنیت ملی یا نظم عام و یا صحت عامه و اخلاقیات.

ضمیمه ۲: چهارچوب ملی

چهارچوب حقوقی

افغانستان از جمله ۹ معاهدات مهم بین المللی حقوق بشر، عضویت هفت معاهده آنرا دارا میباشد که عبارتند از میثاق بین المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی، کنوانسیون بین المللی رفع تمامی اشکال تبعیض نژادی، کنوانسیون رفع تمامی انواع تبعیض علیه زنان، کنوانسیون ضد شکنجه و سایر رفتارها یا مجازات بیرحمانه، غیرانسانی و یا تحقیرآمیز، کنوانسیون حقوق کودک، و کنوانسیون حقوق اشخاص دارای معلولیت¹⁹ میباشد. افغانستان عضویت کنوانسیون بین المللی حمایت از حقوق تمامی کارگران مهاجر و خانواده های آنها و همچنان کنوانسیون بین المللی حمایت از مفقودین اجباری را دارا نمیشد.

حقوق آزادی عقیده و بیان، انجمن ها و اجتماعات در ماده های ۳۴ الی ۳۶ قانون اساسی سال (۲۰۰۴) افغانستان، برعلاوه قوانین مربوط ذیل تسجیل گردیده اند:

- قانون مجمع ها (۲۰۱۳) و همچنان قانون مدنی (۱۹۷۷)،
- قانون اجتماعات، اعتصابات و تظاهرات (۲۰۱۷)،
- قانون سازمانهای غیر دولتی (۲۰۰۵)،
- قانون رسانه های جمعی (۲۰۰۹) که در سال ۲۰۱۵ تعدیل گردید،
- قانون دسترسی به اطلاعات (۲۰۱۹).

پالیسی و میکانیزم ها

بتاریخ ۱۹ ماه جنوری ۲۰۲۰، ائتلافی از ۳۲ مؤسسه غیردولتی به رهبری سازمان عفو بین الملل تصویب استراتیژی محافظت از مدافعین حقوق بشر افغانستان را پیشنهاد نمودند. این استراتیژی بعنوان یک نقشه راه برای دولت در مورد مسایل مربوط به محافظت، تحقیق، ارجاع، نقل مکان و حمایت روانی-اجتماعی از مدافعین حقوق بشر در نظر گرفته شده بود و خواستار ایجاد یک کمیسیون مشترک با مشارکت دولت و جامعه مدنی گردید.

بتاریخ اول دسامبر ۲۰۲۰، رئیس جمهور غنی با صدور فرمانی کمیسیون مشترک محافظت از مدافعین حقوق بشر را ایجاد کرد. این کمیسیون توسط معاون دوم رئیس جمهوری رهبری گردیده و متشکل از نماینده گان از اداره لوی سارنوالی، وزرای عدلیه، امور داخله و امور زنان، معین وزارت خارجه، رئیس کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، روسای ریاست عمومی امنیت ملی و اداره مستقل ارگانهای محل و همچنان نماینده گان امور قانونگذاری و قضایی دفتر ریاست جمهوری و نهاد های ذیربط جامعه مدنی میباشد. این کمیسیون موظف است تا "یک پلان منسجم را برای محافظت از مدافعین حقوق بشر ایجاد، نظریات سازمانهای حقوق بشر در داخل و خارج افغانستان را دریافت و به شکایات و پیشنهادات مدافعین حقوق بشر رسیده گی نماید." این کمیسیون به شورای عالی حاکمیت قانون و حکومتداری گزارش خواهد داد. کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان بعنوان دارالانشای کمیسیون فعالیت مینماید.

¹⁹ برای جزئیات بیشتر به https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/TreatyBodyExternal/Treaty.aspx مراجعه کنید (تاریخ آخرین مراجعه به سایت ۱۴ فبروری ۲۰۲۱).

کمیته مشترک مصئونیت و امنیت خبرنگاران در سال ۲۰۱۶ ایجاد شد. ریاست این کمیسیون را معاون دوم رئیس جمهور بعهدہ دارد و متشکل از نمایندگان از نهاد های امنیتی، قوۀ قضائیه، ژورنالیستان و گروه های پشتیبان رسانه ها میباشد. همچو ساختار در سطح ولایات نیز وجود دارد.

در ارتباط به جامعۀ مدنی، کمیته مدافعین حقوق بشر افغانستان یک ائتلاف حمایتی است که روی حمایت و محافظت تمرکز مینماید. بیش از چهل گروه حقوق بشر و افراد فعال در سراسر کشور عضویت این نهاد را دارند. کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، هیئت اتحادیۀ اروپا و یوناما بعنوان ناظر در جلسات آن اشتراک مینمایند. دیده گاه کمیته، تحقق یک جامعۀ افغانی است که در آن حقوق و آزادیها رعایت و کسانی که برای تحقق این ارزشها تلاش مینمایند از یک محیط کاری امن برخوردار گردند.

ضمیمه ۳: اصطلاحات^{۲۰}

مدافع حقوق بشر: هرکسی که بطور جداگانه یا با دیگران در راستای تحقق و یا محافظت از حقوق بشر^{۲۱} فعالیت کند. گزارشگر ویژه سازمان ملل متحد در امور مدافعین حقوق بشر معتقد است که نهادهای ملی که مطابق با اصول پاریس، اعضا و کارمندان آنها فعالیت مینمایند، منحیث مدافعین حقوق بشر^{۲۲} شناخته میشوند.

فضای مدنی: محیطی که افراد و گروه ها را قادر می سازد تا بطور معناداری در زندگی سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جوامع شان اشتراک نمایند. کشورها فضای قانونی و پالیسی را که در آن مردم ابراز نظر، اجتماع و انجمن را تشکیل و با یکدیگر و همچنین با مقامات در رابطه با مسایلی که زندگی آنها را تحت تأثیر قرار می دهد، از کیفیت خدمات اساسی تا ادارات بهتر و احترام به آزادی های اساسی وارد گفتگو شوند. فعالان جامعه مدنی (منجمله مدافعین حقوق بشر و خبر نگاران) باید بتوانند نظریات خود را بطور آزادانه در امنیت کامل ابراز کنند و بالای تغیر بطور مسالمت آمیز و مؤثر تأثیر بگذارند. یک فضای مدنی فعال یا پر جنب و جوش مستلزم یک محیط باز، با امن و مصئون عاری از ارعاب، آزار و اذیت و انتقام جویی اعم آنلاین و آفلاین میباشد. هرگونه محدودیت در این فضا باید مطابق با قانون بین المللی حقوق بشر^{۲۳} باشد.

اشیای انفجاری تعبیه شده: اشیای که حاوی مواد شیمیایی مخرب، کشنده، مضر و آتش زا بوده و به هدف تخریب، ناتوان سازی، اذیت و منحرف ساختن حواس بکار برده میشود و بشکل ساختگی تعبیه و یا جاسازی میگردند. این اشیاء ممکن است در مراکز ساخت جنگ افزارهای نظامی ساخته شوند، اما بطور معمول در جاهای غیرنظامی ساخته میشوند. اشیای انفجاری تعبیه شده بطور کل به چهار کتگوری تقسیم میشوند که عبارتند از: اشیای انفجاری تحت کنترل، اشیای انفجاری که با تماس فرد قربانی منفجر میگردند، اشیای انفجاری انتحاری و سایر اشیای انفجاری تعبیه شده میباشد.

حمله پیچیده: حمله ای عمدی و هماهنگ که شامل یک وسیله انتحاری (مانند مواد انفجاری جاسازی شده در بدن و یا مواد انفجاری جاسازی شد در یک واسطه نقلیه) میباشد و بیشتر از یک مهاجم و بیشتر از یک نوع اشیا (یعنی مواد انفجاری جاسازی شده در بدن و هواوان) در آن شامل میباشد. هر سه عنصر باید شامل باشد تا حمله پیچیده تلقی شود.

^{۲۰} یادداشت راهنمای سازمان ملل متحد، محافظت و تحقق فضای مدنی، اکتوبر ۲۰۲۰، ص ۳.

^{۲۱} تعریف های موجود در این فهرست لغات صرف برای اهداف این گزارش است.

^{۲۲} دفتر کمیشنر عالی حقوق بشر ملل متحد، مدافعین حقوق بشر: حمایت از حق دفاع از حقوق بشر، صفحه شماره ۲۹، ص ۲.

^{۲۳} گزارش گزارشگر ویژه در مورد وضعیت مدافعین حقوق بشر، به سند ملل متحد مراجعه کنید: A / HRC / 22/47، ۱۶ جنوری ۲۰۱۳، بند ۳۴